

VII. ÉVFOLYAM.

MEGJELNIK MINDEN VASARNAP.

1913. 46. szám.

Budapest, november 16.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre -- 12 korona

Félévre -- 6 korona

Negyedévre -- 3 korona

Szerkesztőség és kladóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A csendőr-altiszt magánéletének ismertetése.

(A csendőr-altiszt szolgálata és magánélete című műből.)

Irta: Preszly Lőránd csendőrfőhadnagy.

Politikától való óvakodás.

Politikai egyesületekben részt venni, politikai elveket hangoztatni, politikai gyülekezeten szolgálaton kívül megjelenni, minden katonára tiltva van.

A törvények világosan meghatározzák a csendőr-altiszt szolgálati kötelemait is; teljesítse azokat minden altiszt pontosan és lelkiismeretesen és ne foglalkozzék olyan kérdésekkel, ne töprengjen olyan dolgok felett, melyek az ő szolgálattal viszonyba semmiképen sem hozhatók.

Szeresse uralkodó királyát, szeresse hazáját és érzésben haladjon azon az uton, mely e kettőt egy szent célné érdekeiben összefűzi.

A politika emberi szempontból kerülendő.

Az állam jólétét és boldogulását különböző módon vélik egyes emberek előmozdítani, különböző elveket állítanak fel e cél elérése érdekében, ez az, a mi az egyes politikai pártok közötti lényegbeli vagy formai különbségeket képezi.

Hogy melyik politikai párt álláspontja a helyes, azt sohasem a jelen, hanem mindig a történelem körlehelte-tlen és tárgyilagos igazságszolgáltatása dönti el.

A polgárok ezrei között hadh daljon a politika harc, de ez épen a m. kir. csendőrséget, mely úgyis minden politikai mozgalomban aktív tevékenységre hivatott, nem érintheti. Testületünk csupán akkor felelhet meg igazi rendeltetésének, az állam magas céljait csak akkor szolgálhatja igazán, ha sziklaerős marad és felül tud emelkedni minden politika fölé.

Egy csendőr-altisztnek, ha nehéz feladatát betölteni akarja, érzelmeit, ítéleteit annak alá kell rendelni, mert különben folyton összeköztetésben lesz önmagával és harcban fog állani szolgálattal is.

A politika katonai fegyelmi szempontból is kerülendő.

Ha az altiszt elméletben egyik vagy másik politikai párthoz tartozna, ezzel ellentétbe kerülne más bajtársaival, kik talán ellentéző nézetet volnának, úgy

bizonyos fokú ellenségeskedés, gyűlölködés fejlődne ki közöttük, a mely — mint az erős és egészséges testben élő mérég, — megrontaná a bajtársi érzületet és megbontaná a fegyelmet is.

A törvény bölcsen helyezte a katonaegyéneket a politikai napi küzdelmeken kívül és bölcsen mentette fel a politikai jogok gyakorlása alól. Ezzel juttatta őt abba a kivételes helyzetbe, hogy érzelmeit a politikától függetlenítheti. Abban nagy gyönyörűség úgy sínes, egyike a leghálatlanabb foglalkozásoknak.

Politikai tekintetekben legyen tehát a csendőr-altiszt süket és néma; legyen megközelíthetetlen és rendíthetetlen; legyen mindig tárgyilagos és elfogulatlan.

A lakossággal szemben pedig óvakodjék minden gondolatlan eljárástól és nyilatkozattól, magatartásában a türelmesség legyen a vezető gondolata.

Nemzetiségi és vallási tekintetben való helyes állásfoglalás.

Hazánkban többféle nemzetiségű nép él és magában testületünkben is különböző nemzetiségű egyének szolgálnak.

A nemzetiségi kérdés állampolitikai szempontból két ségtelenül fontos és jelentős, csendőr-testületi szempontból azonban súlyllyal egyáltalán nem bír, miután ilyen tekintetben különbséget csendőrök és altisztek között nem tehetünk.

Magyar királyi intézmény lévén a csendőrség, mely államhatalmi érdekből szervezetett, ez előtt minden eredetileg idegen nemzetiségű csendőr-egységnek feltétlenül meg kell hajolnia és kétszeres bünt követnie el, ha szolgálati esküje ellenére nemzetiségi nyilatkozatot merészelve tenni vagy ilyenfajta elveket merészelve hirdetni.

Bármelyik nemzetiséghez is tartozzék valaki, abban őt megbántani nem szabad, de viszont azzal kérkedni vagy a saját nemzetiségét a másé fölé helyezni sem szabad. Ellenszenvvel vagy türelmetlenséggel viselkedni egy más nemzetiségével szemben nagyfokú műveletlenségre vall.

Az, hogy valaki magyar honos létere a szolgálati nyelvet írásban és szóban kifogástalanul tudja, és ha abban közömbösséget vagy nemtörődömséget tanusít, arra korítható legyen az előjárók részéről, még nem

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J. cs. és kir. udvari és hadserög szállító, a Bákózi-Tárogató feltalálója, Budapest, II. Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház-utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becszerelés. — Árjegyzék minden hangszerrel külön küldetik.

jelent türelmetlenséget, épen úgy nem gyulölködés az, ha egy altiszt a testület magyar jellegét védelmezi, vagy annak feltétlen tiszteletét megköveteli, csak ne legyen eljárása és magatartása lekicsinylő, sértő vagy gyalázkodó.

A ki ezen országban született és így magyar honos, ennek daczára, a saját nemzetiségű voltát tekintve, tévhitben ringatja magát, bensejében magyarellenés érzelmeket takargat és élesztget, az a maga elvakultságában inkább szánalmat érdemel.

A ki képes belemélyedni a magyar nemzet történetébe, képes komolyan át- és átgondolni évezredek történetének jelentősebb mozzanatait, képes igazán értékelni azt a sok küzdelést, szenvedést, melyet a magyar nemzet ezideig is átélt, lehetetlen, hogy ne a legteljesebb tisztelettel viseltessék iránta s ne a legnagyobb büszkeséggel tartsa magát *magyarnak*.

*

Vallási tekintetekben sem szabad egy csendőr-altisztnak ember és ember között különbséget tenni. Vallási meggyőződésében bántani senkit nem illik, ellenkezőleg törekedni kell abban megerősíteni, nem feledkezvén meg arról az örök életű igazságról, hogy a vallásos ember mind jó ember és jó katona.

A vallás az emberi természetből ered. Nem a papok, nem az államhatalom találmánya, hanem egy olyan szükséglet, mely nélkül az emberi lélek el sem képzelhető.

Nincs ember, ki reá ne volna szorulva a vallásra.

Az ember élete folytonos küzdelem, sokszor önmagával is harczban áll, mert a lélek akarata ellen feltámad benne a teste ösztöne. Örökös nyomorúság, örökös szenvedés, örökös csalódás és örökös lemondás az egész földi élet, melyet sirva kezdünk meg és könnyezve fejezünk be.

A vallás az, a mely megnyugtát és megvigasztal bennünket, kibékít sorunkkal és megbékéltet önmagunkkal.

Anyagi világban élünk, vallástalan, romlott korszakba kerültünk. A föld népei csak a haszon után és a gyönyörök után futnak és hidegen fordulnak el minden szellemitől és erkölcsöstől. Kétségbe vonják a vallás bölcs tanításait és szent igazságait. A hitetlenség, a vallástalanság árja nő és megsemmisítéssel fenyegeti a világot. Tagadják, kigúnyolják a vallást és tagadják annak szükségességét.

Pedig, ha a jelen nyomorúságai középette biztosan akarjuk magunkat a bennünket körülvevő kételemek között kormányozni, hitre van szükségünk és istenileg kell élnünk.

A vallás az emberi lélek szüksége. Úgy van a léleknek szüksége a vallásra, mint a gyermeknek az édes anyára.

A saját tehetetlenségében nagy szüksége van a gyarló

embernek arra a mankóra, a melyet a vallás ad kezébe; arra az abroncsra, a mely indulatait és szenvedélyeit összetartja; arra az erőre, a mely tekintetét az ég felé emeli, kezzeit pedig imára kulesolja.

A vallás segíti meg a boldogtalant; a vallás védi a fegyvertelent; a vallás táplálja az egyszerű embert egyszerű tudásának édes téjével, az erősebb, műveltebb embereket pedig fenségesebb eszmék és tudományok erősebb eledelével; a vallás vigasztalja a csüggedőt, a reménytelent; a vallás gyámolítja az elhagyottat; a vallás tanítja meg az embert a szeretetre, az irgalmaságra, a könyörületességre, az erkölcsösségre, a jó cselekedetek gyakorlására, az istenfélő és jámbor életre.

A vallásos embert szeretnünk kell és megbecsülni benne ezt a szép vonást. A ki a vallásához hű, a ki a vallásában meg nem ingatható, az a kötelességének teljesítésében is hű és tántoríthatlan fog maradni.

Vallási tekintetekben villongásokat, más vallásfelekezetekkel szemben türelmetlenséget nem szabad megvárni.

A hit a legszentebb meggyőződés, a mely nem tűr kritikát a végtelen Istennel szemben a véges eszű ember részéről.

A csendőr-altisztek lelkét hassa át a vallás, a hit szent tudata, vallásos érzelmei szívérogiának át és gyakoroljanak jótékony és álló hatást hozzátartozói és alárendeltjei lelkére.

A gyakorlati nyomozás oktatása a csendőrségnél és csendőrségi bűnügyi muzeum.

Irta: dr. Kármán Elemér kir. járásbíró.

(Vége.)

A muzeum beszerzésének a költségei az eddigiek szerint nagyon minimálisak és ebben rejlik az előadott tervnek különös előnye. A bíróságoktól beszerzett bűnjelek ugyanis semmibe se kerülnek és csupán azok a tárgyak kerülnek pénzbe, a melyeket magában a csendőrségi laboratóriumban kell lassankint előállítani. Mint azonban látni fogjuk, ez sem kerül rendkívül nagy összegbe, mert a laboratóriumban szükséges tárgyak és eszközök nem olyanok, a melyek sok költséggel járnak, másfelől pedig a csendőrség oktatási céljaira egyszerűbb eszközök, gépek teljesen elegendők.

A fő az, hogy a muzeumnak lehetőleg sok helye legyen. Mennél nagyobb, több jól világított helyiség áll rendelkezésünkre, annál eredményesebb a szemléltető oktatás. Másként el sem képzelhető az, mint hogy a muzeum termeiben történjék az oktatás megfelelő része, mert a legtöbb tárgyra épen nem ajánlatos, ha azok állandóan ide-oda cipeltetnek, a muzeumból a tanterembe és a tanteremből vissza a muzeumba. A mu-

Ha fáj a feje ⁷ ne tévóvazzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 percz alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ara K 120. — Kapható minden gyógyszerárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

A feldisztetés.

Lamperth Lajos őrsparancsnok feldisztése. — Díszmenet fogadása a kitüntetett és a tisztikar által).

zeum maga nem lehet tanteremszerű helyiség, azonban feltétlenül olyan helyiségekben kell elhelyezve lenniök, a hova legalább is egy tanosztály egyezzerre bemehet a szemléltető előadás meghallgatása végett.

A bűnügyi muzeum kezelését illetően a következőket tartom helyes és észszerű rendszernek és ez a rendszer nagyjában megfelel a Gross gráci kriminalisztikai intézete rendszerének.

A tárgyaknak szekrényekben, esetleg a falak egyes részein (mint p. o. a mérges növények csoportját) kell elhelyezni. Ezekben a szekrényekben csoportonként helyezők el a tárgyakat azon csoportok szerint, amelyeket fentebb felsoroltam.

A szekrényekben a tárgyak azután a legelsőtl kezdve végig számokat kapnak, a melyek az egész muzeumban lévő tárgyakat folyószámban jelzik: 1., 2., 3., 4., 5. stb. Nincs tehát minden szekrényben új számozás, hanem csak egy számozás van az egész muzeumban. Készítendő azután minden tárgyról egy *czédula*, a mely után számsorban kezeljük; kezelésére legezészerűbbek olyan hosszalaku tbékká, a melyekben a *czédulakatalogusokat* egyáltalán kezelni szokták. A czédulán rajta van: a sorszám, a tárgy megnevezése, az a bűnügy, a melyből a tárgy eredt (már t. i. azoknál a tárgyaknál, a melyek bűnügyekből származnak), végül annak a bíróságnak a megjelölése és az ügynek ügyszáma, a hol a bűnügy folyt. Ez a czédula a következőképen nézne tehát ki.

826. szám.

3 arzéntükör.

Gyilkosság büntetvével vádolt B. Lajosné bűnügye
Szombathelyi kir. törvényszék.

526/1903. B. szám.

Ilyeténkép a tárgyat akként találónk meg, hogy az illető szekrényben a csoportban keressük meg és ha tudni akarjuk, hogy milyen bűnügyben szerepel vagy esetleg hogy micsoda az illető tárgy, megnézzük a reál-illesztett számot és ezt a számot a számsorban folytatólagosan kezelt czédulakatalogusban megkeresvén, megtaláljuk a megfelelő czédulát. Ennek természetesen az az alapfeltétele, a mit fentebb említettem, hogy a tárgyaknak nem szabad zsufova vagy ládákban és ilyenféle zárt helyen lenniök, hanem a szemnek hozzáférhető helyen kell azokat elhelyezni.

Az összes tárgyakról azután *leltárt* kell készíteni. Ebbe a leltárba fel kell venni a muzeum összes tárgyait felszerelésit.

Felfektetendő azután *két kezelési könyv*. Az egyik a beérkező beadványok *iktatókönyve*. Itt vezetendő a muzeumnak a levelezései, a melyek az illető tárgyakra vonatkoznak, nevezetesen megkeresések a beszerzendő

tárgyak megküldése iránt, valamint a megküldés nyilvántartása, szorgalmazása, valamint minden egyéb, a muzeumra és laboratóriumra vonatkozó hivatalos levelezés.

A másik kezelési könyv a *beérkezett tárgyak iktatókönyve*. Ezeket külön kell iktatni azért, mert a beérkezett tárgyak felvételéről és elhelyezéséről értesítendő az illető bíróság. Megtörténhetik ugyanis, hogy a bűnjelként szerepelt és a muzeumnak átadott tárgyakra újrafelvétel folytán az illető bíróságnak ismét szüksége van és így ezt külön kell nyilvántartanunk arra az esetre, ha ilyen tárgyaknak esetleges kiadására — igen természetesen visszavárolagosan — szükség lehet. Ugyancsak e második kezelési könyv mellett kezeljük azokat a leírásokat, a melyek az illető tárgyra vonatkoznak. E nélkül ugyanis a muzeum nem ér semmit. Egy kés, egy revolver, egy koponya-preparátum, egy akasztásra használt zsinég megsejtelése nem ér semmit, ellenben ha pl. annak a zsinégnek az a különös érdekessége, hogy túl rövid, tegyük fel, csupán 30 cm. és azzal mégis megfojtottak egy embert, ez a körülmény az oktatás számára fontossággal bír, mert adat arra, hogy a zsinéget *még azzal is* végre lehet hajtani. Ilyen leírások vagy a bíróságtól kell az illető tárggyal együtt beszerezni, vagy pedig ha ilyen nem kapunk (és ez lesz sajnos a leggyakoribb eset), akkor a muzeum vezetőjének kell vagy utána járni, vagy az iratokat beszerezni és azokat kivonatolva, elkészíteni a megfelelő leírást. Némely muzeumban szokás az, hogy ezek a leírások az egyes tárgyak mellé függesztetnek, ez azonban céltalan, túl sok helyet foglal el és alakja egyszer kisebb, másszor nagyobb lévén, esetlenül teszi az egész berendezés rendszerességét.

Laboratorium.

A csendőrségi iskola *laboratoriuma* a következő czélokra szolgál.

1. A bűnügyi muzeum számára szükséges tárgyak előállítására.

2. A csendőrökkel való gyakorlatok és az oktatás számára.

Itt kellene a csendőröket begyakorolni a fényképezésre, rajzolásra, a modellözásra egyszerűbb ügyességeire, lábnyomok, vörnnyomok, ujjnyomok, valamint egyéb nyomok felvételére, eltépt papírok egybeállítására, elégett iratok konzerválására, végül a hamisítások és írásvizsgálatok technikai ügyességei közül azokra, a melyek még nem kívánók különös ügyességet vagy pedig finomabb műszereket.

Egy ilyen laboratorium természetesen lehet nagyszerű, ha sok pénzünk van rá, azonban a legszükségesebbet nagyon kevés pénzzel is elő lehet állítani és ez a kevés is bőven meghozza a gyümölcsöt az oktatás, valamint a mindennapi gyakorlat számára. Vannak azonban dol-

BUTOR

készpénzért v. részletfizetésre legutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKENL
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—59.

BUTOR

Diszmenet a kitüntetett előtt.

Lamperth Lajos őrsparancsnok feldíszítése. — Spalla alezredes átnyujtja a tisztikar által ajándékozott érmet a kitüntetettnek.

gok és ilyen maga a labororium helyisége, a melyek kezdetben is már nagyobbfelének kell elképzelnünk, így például magát a helyiséget.

Hogy azonban nálunk az előadott tervem megvalósításának ne legyen akadály a, a mi nálunk rendszerint oka annak, hogy az ilyen eszmék nem képesek a megvalósulás stádiumába lépni, nevezetesen a pénz hiánya, elsorolom azokat a tárgyakat, a melyek első berendezésként szükségesek lennének és a melyek sok pénzbe épén nem kerülnek.

Szükséges lenne egy nagy terem több s nagy ablakkal, úgymint az orvosi labororiumok. Az ablakok alatt futna konzolszerűen egy mintegy 75 cm. széles asztal, mely a tanulók számára munkahelyeket foglalna magában. A terem közepén szabadon egy-két nagyobb asztal lehetőleg kemény fából vagy kőből, a hol olyan munkálatok végezhetnek, a melyek több teret kívánnak (nagy tervrajzok, vázrajzok stb.). Magától értetődően szükség lenne jó, természetes és mesterséges világításra. Azután egy gázfűző, egy üveg szekrény gázfűtéssel szárításra, elegendő víz, olyan medencével, a hol nedvesíteni, alámeríteni lehet stb. A falon regale és szekrények dobozok, ládák, üvegek számára; azután különböző papírok, írónok, festékek, ecsetek, ragasztó szerszámok, lapok, szegek stb., egy szerszám szekrény a szükséges szerszámokra (kalapács, fogó, véső, reszelő, rásúly, szegek, csavarok, drótok stb.); azután különböző kémiai szerek, egyes savak, alkáliák, egy fényképező készülék s egy oleosabb vetítő készülék (*Alas+fele, kapható A. Moll cégnél Bécsben kb. 80 koronáért), egy oleosabb mikroszkóp (ilyen kapható 60—70 koronáért J. Reichert cégénél Bécsben), több különböző nagyító üveg, egy durva és egy finom mérleg, az ujjnyomatok felvételéhez szükséges eszközök, Schneider-féle foliek, Mommsen-féle papír, a lábnyom-felvételhez szükséges tartályok (gipsz, cment, homok, gyanta, viasz, enyv stb.), olaj és végre mértekek, centiméter, lépésmérő, üvegtáblák stb.

Mind ezek a legszükségesebb eszközök, a melyek alig haladják meg egy kis iparos műhelyének a budgetjét. Nagyobb és drágább eszközök csupán a fényképezési és az ujjnyomat felvételénél szerepelnek, azonban a csendőr kint a gyakorlati életben úgy sem kaphat drágább és költségesebb eszközöket, tehát itt is teljesen elegendő egy egyszerűbb fényképező készülék, valamint az ujjnyomat felvételére szükséges közönséges eszközök. Az ujjnyomok és vérnyomok fényképezése amúgy is a bírói eljárás során, az Országos Büntügyi Nyilvántartó Hivatalban menőn vége, a csendőrnek teljesen elegendő, ha az ujjnyomok felvételéhez és megőrzéséhez ért.

Igy képelem, a mint e szerény sorokban azt vázolni megkíséreltem, a csendőrség nyomozási oktatását a büntügyi muzeum utján. Célom volt olvasóimat meggyőzni arról, hogy a csendőrségnél ez a szemléltető oktatás

szükséges és elengedhetetlen, első sorban azért, mert ez ma mindenütt a büntügyi oktatás módja, másodsor pedig azért, mert középiskolai műveltséget meg nem szerzett egyének oktatásáról van szó, tehát gondoskodni kell az oktatás közvetlenebb módjáról. Ha ezt a meggyőződést felkenem sikerült, alig kételkedhetem abban, hogy az az intézmény, a mely létezésének alig egy pár évtizede óta oly fényes eredményeket ért el a büntügyi igazságszolgáltatás szolgálatában és a melynek oly fényes sikerei vannak különösen a legénység oktatásának a terén, a büntügyi muzeum és a szemléltető nyomozási oktatás eszméit is rövid időn belül nemcsak felkarolni, hanem eddigi sikereizhöz méltó módon mintaszerűen létesíteni is fogja.

ÁLTALÁNOS ISMÉRTEK.

Különös ajándékok.

Gyakran megtörténik nemcsak minálunk, de idegen országokban is, hogy egyes hű alattvalók ajándékokat küldenek uralkodójuknak, hogy így fejezzék ki ragaszkodásukat és alattvalói hűségüket. A legtöbb európai fejedelem valóságos múzeumot rendeztet be azokból az ajándékokból, a melyet országának lakóiól kapott.

A mi kiralyunk, *Ferenc József* pártalan népszerűségét tanúsítja, hogy az ő gyűjteménye lenne a legzadagabb valamennyi uralkodó között. Különösen karácsonykor halmozza el a legkülönbözőbb ajándékokkal, hiesiny karácsonyfakkal és hatalmas fényökkel, a melyek kirajzáros csukrakkal és a legelőkelőbb csukraszok diszeivel vannak teleaggatva. Küldenek ajándékat azután arany és ezüst veretű botokat, finom selyemből és pamutszövetből készült esernyőket, cipőket, házi papneszokat, befűtőt, sőt kolbászokat is. Egy bánati sváb asszony tavaly megjelent a bécsi Burgban és kiballagást kért, mert hat pár harisnyát akart átadni öfelségének, a melyeket saját maga kötött a falujában. Az uralkodó az összes ajándékokat elfogadja és köszönetet mond a jószívű adakozóknak, bár a beküldött tárgyak legnagyobb része nem kerül sohasem elbe.

II. Vilmos német császárt is elhalmozza népe ajándékokkal. A császárról tudják, hogy nagyon szereti a kutyákat, ezért a legtöbbben nemes, tiszta fajú ebekkel keresik fel a berlini kastélyt, hogy azokkal kedveskedjenek uralkodójuknak. Ha Vilmos az összes ajándékba adott kutyákat megtartaná, kutyafalkákkal lennének teli összes birtokai; elfogadja ugyan az ajándékokat, hogy meg ne sértsé hű alattvalóit, de azután a legtöbbet tovább ajándékozza és csak a ritka szép példányokat tartja meg magának.

Különös ajándékokat kapott nemrég huszonötödik születésnapján *Oszkar herceg*, Vilmos császár fia, egy elhasznált vasúti jegyet. A jegyhez levelet melikelt az ajándékozó, a melyben megírta annak történetét. Egy szegény parasztember érkezett azzal, huszonöt esztendővel ezelőtt Berlineb és épen a királyi palota előtt állott, a mikor szazegy ágyúölvös dörült meg, a melyek jelezték, hogy Hohenzollern sarjadék pillantotta meg

Valódi tajtékpipák, szipkák

valamint az összes dohányzó-eszközök legjobb minőségben és legolcsóbban kaphatók

SCHWARTZ FÜLÖP UTODÁNÁL,

Stegeden, Károly-utca 6. — Alapítotott 1866 ban.

Csendőrség részére előnyös részletfretési kedvezmény! Kivántra képes árjegyzékkel valamint érsekelnek választékkal szolgál.

Lamperth Lajos őrsparancsnok feldiszipése. — Megjelent tisztok és csendőrök csoportja.

Lukács Tivadar tűr sörmester feldiszipése.

a napvilágot. A paraszt elhatározta, hogy elteszi a vasuti jegyet és majd elküldi a herczegnek a huszonötödik születésnapján, jólyásis érzelmei tanuságul.

Alfonz spanyol király Lepage francia tímártól szép takarót kapott ajándékba, a mely ama két ló bőréből készült, a melyek a király ellen Párisban elkövetett merényletkor szenedtek ki, a mikor udvarlevőn Alfonso csak csodálatos véletlen folytán menekült meg. A király a kellemetlen esetre emlékeztető ajándékot megleghangos levélben köszönte meg, a melyben azt írta, hogy mindig emlékezni fog azokra a szegény párokra, a melyeknek miatta kellett kiszervedniük.

Nemrég szegényesen öltözött ember jelent meg a londoni orosz nagykövetségen, a ki a vizsgának kis csomagot adott át, azzal a kéressel, hogy a nagykövet útján juttassa el azt az atyuskának, a linek ajándékul szánta. A csomagot, a melyről azt hitték, hogy pokol-gép, a legnagyobb elővigyázatossággal felbontották és rendkívül meglepődtek, a mikor abban egy csomó bankjegyet, egy halom aranyat és a következő felírással czédulát találtak:

— A czárnak — Oroszország egyik hű fia. — A csomagot elküldték a pétervári udvarba és a kik az orosz hivatalnok megbízhatóságát ismerik, meg vannak győződve arról, hogy a hű alatt-aló ajándéka el is jutott az atyuska kezéhez — talán.

A mikor Vilma hollandi királyóné kis leánya megszületett, az ország minden részéből, sőt a gyarmatokból is érkeztek ajándékok a trónörökösre részére. Babákat, gyerekzsoba berendezéseket, czuczlikat és tejesüvegeket küldtek a fiatal herczegnőnek. A leghasználatosabb azonban kétségtelesen az egyik arisztokrata nő ajándéka volt, bársonyi kötésű, ezüst veretű könyv, a melyet abból a czéltől küldött, hogy a herczegnő abba írja a napló jegyzeteit.

Bismarck is igen sok ajándékot kapott, a melyek közül azokat szerette leginkább, a melyeket el lehetett fogyasztani. Különösen sok bori, sonkát, havanna-szi-vart, török és kapadohányt küldtek neki, a melyek közül a kapadohányt mindig egyedül fogyasztotta el a vaskanczellár.

KÉPEINKHEZ

Kitüntetett csendőr-alisztek.

Lamperth Lajos m. kir. V. számú csendőrkerületbeli őrmester, tótmezei őrsparancsnok feldíszítése az I. osztályú vilézségi éremmel.

Lamperth őrmester, tótmezei (Nyitra megye) őrsparancsnok múlt évi december hó 17-én az ottani vasutállomáson arról értesült, hogy ott egy gyanus kinézésű egyént katonaruhában esavarogni láttak.

Ezen értesülés után a gyanus egyén felé folytatta szolgálatát.

Kedzben vasuton, később pedig kocsin vette egy vadról üldözöbe a szökevényt. Üldözés közben a katonaszökevényt 40—50 lépésre megközelítette, ekkor, a midőn a szökevényt üldözött megpillantotta, egy kukoriczakórórakás mögé bujva, gyors egymásutánban több lövést tett, mely lövések egyikétől a kocsihoz fogott egyik ló súlyosan megsérült.

Lamperth őrmester a kocsirol leugorva, a támadó lövést többször viszonzotta, most már azt egyedül üldözöbe. A szökevényt, ki látva az őrmester elszántságát, egyik kukoriczakórórakástól a másikhoz szaladva, fedezett állásból 50—100 lépésről a nagy elszántsággal és bátorsággal, minden fódözék nélkül őt üldözö Lamperth őrmesterre 50—100 lépésről összesen 11-szer eredménytelenül löött.

Lamperth őrmester életveszélyes helyzetével mit sem törődve, kötelességtudástól, esküjéhez híven vezéreltetve, halált megvető bátorsággal, katonához illően vitetül helyt állt, nem törődve azzal, hogy a neki szánt lövések egyike által találva, életét veszélyeztetheti s négytagu családját aytai gondozó nélkül hagyhatja hátra. Az üldözést kitartó buzgalom és önmegtartózással tovább folytatta s czélja saját élete feláldozásával is csak az volt, hogy az esküjéhez és zászlajához hűlen katonát közrekerithesse. Arra úgy fedett helyzetében, mint annak menekülése közben is, összesen kilenczet löött, melyek közül az utolsó lövése, mintegy 400 lépés távolságból, a katonaszökevényt harezképtelenné tette.

Igy a szökevényt, a ki a csapatteztől történt eltávolásától elfogásig számos súlyos és életveszélyes törvényesrítést követett el, bátor eljárásával az igazságszolgáltatás kezébe juttatta, a vidéket pedig a rettegéstől és félelemtől megmentette.

Lamperth őrmesternek ezen vitéz és elszánt magatartásáért ő császári és apostoli királyi Felsége Bad-Ischilben folyó évi augusztus hó 26-án kelt legfelsőbb elhatározásával az I. rendű vitézségi ezüstérmet adományozta.

Folyó hó 1-én az Eszterházy-terre a pozsonyi állomás katonasága az unjocok eskütétele végett kivonult.

Az eskütétel után Wieber Adorján cs. és kir. altábornagy, honvédkerületi parancsnok ő Nagyméltósága, stóliczi Mihálics György tábornok, Nagy Pál ezredes, dandárparancsnok, Pogány Antal alezredes, a pozsonyi 13. honvéd gyalogezred parancsnoka, Spalla Aurél alezredes, csendőrkerületi parancsnokhelyettes, valamint a tisztikar a kivonult honvédezed és csendőrszakasz elött a hőstét kiváló méltatása mellett úgy a csendőröknek, mint a többi katonáknak is mintaképpül állítva oda az őrmester bátor és vitéz fellépését, kiválóan kimagasló ünnepély keretében díszítette fel az őrmestert.

A feldíszítés után a kivonult honvéd félzászad az ezred zászlajával és a kivonult csendőrszakasz díszmeztben vonult el a feldíszített elött, azután pedig úgy Wieber altábornagy úr ő Nagyméltósága, valamint a többi tiszték is, melegen gratuláltak a bátor katonának.

Végül pedig Spalla Aurél alezredes, a szabadságon levő Körner Károly ezredes, kerületi parancsnok nevében, megható meleg szavakkal nyujtotta át a kitüntetettnek az V. számú csendőrkerület tisztikara által ajándékozott s neki emlékül szánt I. rendű vitézségi ezüstérmet.

Lukács Tivadar tórszörmester feldíszítése.

Hosszu és kötelességű szolgálata alatt szerzett érdemeinek legfelsőbb elismerésül kapta Lukács Tivadar tórszörmester azt a koronás ezüst érdemkeresztet, a melylyel folyó évi október hó 18-án díszítették fel a székesfehérvári csendőrlaktanyában.

IKAR

minden nagy küldeményt, ha beteg Ha sárgasága, köhögése, ope

grosze, székrekedése, felfuvidása, fejfása van, hozassa meg nyomban s
GYARMATI-féle UNIVERSAL BALZSAMOT

12 üveg ára borsmentve küldve 5 korona. Egy üveget próbára is kaphat, ha 1 koronát bolygokban beküld. Kapható Gyarmati Emil gyógyszerésznél, Baja 121. szám.

A feldíszítési funkciót tolvaj Nagy Gábor csendőrségi felügyelő ír jelenlétében, a ki ezuttal szemle-körútjában fordult meg ott, Burján Endre őrnagy, beosztott törzisztiszt teljesítette, s tartalmas szép beszéd keretében ismertette és méltatta a legfelsőbb kitüntetéssel jutalmazott bajtársunk érdemeit az es alkalomból összegyűlt tisztí- és altisztikar előtt.

A feldíszítés alkalmából felvett fényképet olvasóinknak bemutatjuk.

HIREK

Egy járórt tragédiája cím alatt lapunk folyó évi 41. számában megjelent cikkünkkel kapcsolatban közöljük, hogy a járórt másik tagja, Bertalan Mihály próbacsendőr október 28-án a muraszombati kórházban szintén meghalt.

Egy csendőr lefegyverzése. Tiszaroffon november 1-én éjjel három ottani suhancz Géber József tiszaroffi őrsbeli csendőrt szolgálatteljesítés közben orozva megtámadta, lefegyverezte és saját fegyverével bántalmazva, súlyosan megsebesítette. A suhanczok az ottani óra által elfogva, a bíróságnak átadották. Géber csendőr az őrsön vétetett ápolás alá.

Egy csendőr leveretése. Németszentpéter községben, november 1-én este, Tudor Pál csendőr a temetőből hazafelé menve több csendzaváró suhanczcal találkozott, kiket csendre intett. A suhanczok erre a csepőtört megtámadták, levették és életveszélyesen megsebesítették. Tudor csendőr leveretése előtt támadói közül kardjával kettőt súlyosan, egyet pedig könnyen megsebesített. Tudor csendőr az aradi cs. és kir. csapatkórházba szállíttatott. Támadói pedig elfogva a bíróságnak átadattak.

Egy őrsvezető cz. őrmester megtámadtatása. Jakab Pál őrsvezető cz. őrmester, nyiradonyi őrsparancsnokot szolgálaton kívül november 1-én délután 1 órakor a szabolesmegyei Pap községben Oláh Gy. Mihály és Oláh Z. Mihály ottani lakosok megtámadták s kezén és homlokán könnyen megsebesítették. Az őrsvezető támadói ellen kardot használt s előbbit súlyosan, de nem életveszélyesen, utóbbit pedig könnyen megsebesítette.

Halálal végződő támadás. Sztenkovics Antal csendőr és Fodor Adam próbacsendőrből állott hunyaddobrai őrsbeli járórt, november 2-án Ferencz János korozott egyen elfogatása czéljából, annak Sztancsesdóhába községben levő lakoháza közelében leszállást tartott. A hazafelé surranó szokásos büntetésre azt észrevéve, a járórt hátulról megközelítve, orozva megtámadta s a próbacsendőrt egy bottal sérelés okozása nélkül mellbe vágta és elfutott. A járórt üldözőbe vette — s mintán a hozzá-intézet ismételt felhívásra meg nem állott és mert folytatásására más mód nem volt, — annak mindkét tagja 2—2 lövést intézett ellene, melyek közül a próbacsendőr második lövése az üldözőt baloldalon találva, halálosan megsebesítette.

Kérelem. Pipás Ignác, Magyarhermány községben állomásozó csendőr kéri Marosán Demeter csendőrt, ki-vel 1906-ban a cs. és kir. 16. számú helyőrségi kórházban szolgált, hogy címét egy fontos okból közölje vele.

Oroszfai Simon, honvédelmi miniszteri hivatalszolgálat, kéri Fodor Márton csendőrt, ki 1902-ben, mint őrsvezető vele Brassóban a cs. és kir. 50. gyalogezredben együtt szolgált, hogy címét fontos okból, vele mielőbb közölje.

KÜLÖNFÉLÉK

A drágaság. A világon mindenféle panaszoknak, hogy a megelhetés napról-napra drágul és ha ez még soká így tart, akkor lehetetlenység kibírni. Ilyen körülmények közt vigasztalásképen hat, ha megtudjuk, hogy cs. kely jókarat mellett még olég tisztességesen megelhetünk, a nélkül, hogy ez vagyunkunkba kerüljön. Egy falusi lelkész Walesben arra az eredei gondolatra jutott hogy körkérdezt intéz hí-eibe, hogy a ház artáshoz szükséges tárgyak közül, melyeket lehet egy pennyért (a legkisebb angol pénz, de érteke a mi pénzünk szerint 10 fillér) kapni, a feltűnő drágaság ellenére? A körkérdezés eredménye azonban olyan meglepő, hogy jogosan megfordíthatjuk a kérdést így: «Hogy mit nem lehet kapni egy pennyért?» Ha nem vagyunk pazarlók, akkor a konyhaberendőzési tárgyakért egyáltalán nem kell többet kiadnunk, mint 10 fillért és ugyanannyiért tisztességes ebédet is előállíthatunk minden egyes családtag számára. Tíz fillérért kaphatunk: csészét kis tányérral, nagy tányérral, kést, villát, kanalat, leveses tálat, kávés tálczát, cukorkadobozt, sótartót, borstartót, poharat, teás kannát, tőjaspoharat, vizes palackot és mint asztaldísz: aranyhaltartót egy eleven aranyhallal. Egy pennyért pedig kaphatunk: szembekendőt, kalaptűket, 200 darab hajtűt, 18 méter rojtot, 36 gombot, 6 csontgombot, egy kis doboz varróút, egy törülközőt, egy doboz gyapotot, csernát, himzőpamutot, egy nyakkendő, stb. Ki meri ennek ellenében állítani, hogy a megelhetés drága? Különösen a 13 méter rojt és az élő aranyhalacska megindító bizonyítékai az olcsóságnak...

A 7-es szám. A hetes szám a bibliában és különösen Mózes törvényeiben igen nagy szerepet játszik. Ime néhány példa. A világ teremtése hét napig tartott, még pedig úgy, hogy hat napig alkotott, hetedik napon pedig pihent az Úristen. Noé azokból az állatokból, a melyek fennmaradásának különös jelentőségét tulajdonított, 7—7 párt vitt magával a bárkába. A vízözön után Isten hét parancsot adott Noénak. Ezek egészen Mózesig voltak érvényben. A zsidó újszülött gyermekek a születése után betöltött hetedik nap után, vagyis élete nyolczadik napján vették fel az egyház kötélkébe. Az állatokat is ugyanilyen okból csak a betöltött hetedik nap után volt szabad ledolni és húsukat megenni. A belpókások csak gyógyulásukat követő hetedik napon mehettek az emberek közé. Minden hetedik évben a föld erejének helyreállítása czéljából szünetelt a vetés és aratás. Ilyen esztendőben az adósságokat nem kellett megfizetni. Minden hetedik ilyen esztendő után egy ünnepi év következett, a melyben az összes egyenlenségek megszüntek. A kénytelenségből eladott számtól-földeket ilyenkor visszakapták a volt tulajdonosok vagy örökösök, a rabzolgák pedig visszanyerték szabadságukat. A második jeruzsálemi templom a talmud szerint 420 évig, vagyis 7-szer 60 évig állt fenn. A pusztában a frigsátor felállításra hét napig tartott. A főpap az

LEGOLCSÓBB ÉS LEGJOBB BESZERZÉSI FORRÁS.

Varrógép, kerékpár, gramofon és lemezek kedvező részletre Hasvonta új felvételek mindenféle alkatrészek kaphatók Nagy javítóműhely. — Zománc czó és nikkelező intézet. — Árjegyzék ingyen.

KELEMEN ÉS TÁRSA, SZEGED.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Megbízott:

Endes Antal, VII. számú csendőrkerületbeli százados, ugyanazon csendőrkerület Nagyszében kiküldönitő törzstiszt teendőinek ideiglenes végzésével.

Átleyeztettek:

1913 november hó 1-ével:

Némethy Ferenc őrnagy, a VII. számú csendőrkerületnek Nagyszében kiküldönitő törzstisztje, beosztott törzstiszt minőségben a III. számú csendőrkerülethez: Budapestre;

Hnbaffy Mihály, VIII. számú csendőrkerületbeli százados, a III. számú csendőrkerülethez: Kiskunhalasra, mint a pótlódómító osztály parancsnoka;

fáji Fáy Gyula, VI. számú csendőrkerületbeli hadnagy, adonyi szakasparancsnok, hasonló minőségben az V. számú csendőrkerülethez: Balassagyarmatra;

Jalsovai Jalsoviczky András, VI. számú csendőrkerületbeli hadnagy, szakasparancsnoki minőségben ugyanazon csendőrkerületnél: Adonyba.

1913 november hó 15-ével:

a következő százados hadbírók:

Szathmáry Pál, a szegedi II-től, a kolozsvári V.,¹ szentkirályszabadjai Karsa László, a kolozsvári V-től, a kassai III.,²

décsi Borbály Tibor, a pozsonyi IV-től, a szegedi II. és

dr. Pillitz Antal, a kassai III-től, a budapesti I.⁴ honvédkerületi parancsnokság törzskéhez.

¹ Beosztatik az I. sz. csendőrkerületi parancsnoksághoz.

² " " a IV. " " " " " "

³ " " a II. " " " " " "

⁴ " " a III. " " " " " "

Ideiglenes nyugállományba helyeztettek:

1913 november hó 1-ével:

Péter József, I. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfelkélési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan.»

Választott lakhely: Bánffyhunyad.

Köszö József, I. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfelkélési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan.»

engesztelő nap előtt hét napig készült az ünnepra. A tavaszi ünnep (péssoch) és az őszi ünnep (sukoth) hét napig tart. Jakab patriárka halálakor hét napig tartottak az ünnepek. Ezért még most is hét napig tart a mély gyász a zsidóknál. Mózes egy 70 tagu tanács élén uralkodott a zsidók fölött. Később a synhedriumnak volt 70 tagja és a bibornokok testületének is ezert van 70 tagja. A zsolttár szerint 70 év egy emberöltő.

Mire jó a hosszú haj. Psaenak, a világhírű belga hegedűművésznek oly gyönyörű hajzata van, hogy azt minden művésztársa is megirigyelte. Ennek a drága hajzatnak nemcsak az a jelentősége, hogy a művész fejét koronázza be, hanem más czélokot is szolgál, a mit legjobban a következő história magyaráz meg. Egy hangversenyen föl kellett volna lépnie, de ez csak egy kis késéssel jutott eszébe s így elkésve elsietett a hangversenyterembe, hogy kötelezettségének eleget tegyen. A föllépése előtt ijedten tapasztalja, hogy a gallérja nem tiszta. Leszalad a hotel tulajdonoshoz segítségért, de az csak nagyon szűk gallért adhatott neki. Senki nek a hotelben nem volt oly nagy gallérja, a minőre Psaenak szüksége volt. Valósággal kétségbeesett, midőn hírtelen nagyszerű eszméje támadt. Kettévágta a hotel tulajdonos gallérját a közepén, odavarratta elől az ingéhez s a mi üres tér maradt hátul a nyakán, azt dűsbajfurtjeivel takarta be. A sikere óriási volt s senki nem is sejtette az elegáns művésztől, hogy szakadt gallérban volt ilyen virtuóz.

Szerkesztői üzenetek.

Prizlop. Nem ismerjük ennek az egyletnek az alapszabályait **Vörösmarthy.** Ha — bár megszállásokkal is — hat évi ténylegesen szolgál, megkapja a legénységi katonai szolgálati jeit.

Horváth. M. kir. csendőrségi felszerelési anyagraktár. **Vas.** I. Barmely eszedhez folyomolhat, hogy fölveszik-e, azt nem tudjuk. 2. Nem muszáj. 3. Pozsonyban a 13., Nyitrán a 14. és Trencsében a 15.

P. J. Névtelen levelekre nincs válaszuk.

Tavaszi. Igen.

1877. Szolgálati ügyekkel forduljanak az előjárókhöz.

Bátya. Ugy tudjuk, hogy nem lehet.

B. L. I. Jelesemnek nincsenek, de azt hisszük, hogy ilyenkor tározott eszközök lehet a kinstár terhére igénybe venni. 3. Onnan és akkor jelenti, a honnan és a mikor jelenti. Lényegtelen esetben nem volna indokolt egy küldönczöt fogadni. 4. A K. B. T. K. 129. §. alá eső kihágás. 5. Hogyan számíthatna be?

Szécléy. Indokolt kérésre bizonyítia kap szabadságot. Sorsjegyeink közzé.

Havaszi őrs. A bíróság felfüggetlő függ. Mi nem látunk mulasztást vagy gondatlanságot fennforogni.

Szerkesztés. 64 és Gödöllő 5. Sorsjegyei nem nyertek.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselők kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapirokra. Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 1.000,000 korona.

Kölcsönök lakbértelítés ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lejárta mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamattal fizetünk (a fötökamatadó levonásával). 2. Oly takarékbéti után, melyek a betéte az 1. pontban jelzetek, a módosítási idői ki nem költ, 5% (öt és fél) betéti kamattal fizetünk (a fötökamatadó levonásával).

Előlegre nyújtunk értékpapirokra, sorsjegyekre, vidék. öntezeli részvényre.

Személyi kölcsönök el fogadjunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellen ben, ju anyos kamattal mellett. Utalványok, intővények és chequek beszedését e vállalkozásunk méréséért költségek felszámításával. Vesszünk és e adunk értékpapirokat, idegen pénzeket.

Választott lakhely: Fenyéd (Udvarhely m.).
Rhein János, V. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfelkélési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan.»

Választott lakhely: Balassagyarmat.
Vida Albert, VII. sz. csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfelkélési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan.»

Választott lakhely: Szamosujvár.
Kozma Dénes, VII. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfelkélési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan.»

Választott lakhely: Kézdivásárhely.
Keresztesi György, I. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfelkélési szolgálatra is alkalmatlan.»

Választott lakhely: Újkigyós.
Hegedűs János, III. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfelkélési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan.»

Választott lakhely: Csermő (Arad m.).
Bogdán István, VII. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «jelenleg szolgálatképtelen» egy év tartamára.

Választott lakhely: Sárkány (Fogaras m.).
Gargya Gergely, VIII. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfelkélési szolgálatra is alkalmatlan.»

Választott lakhely: Érsemjén.
Medgyesfalvi József, I. sz. csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfelkélési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan.»

Választott lakhely: Marosvásárhely.
Bakos András, II. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfelkélési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan.»

Választott lakhely: Hódmezővásárhely.

Okirattal megdicsértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Silasi Sándor, I. számú csendőrkerületbeli csendőr, a közbiztonsági szolgálat terén általában, de különösen az 1913. évi július 18-án Zilahon pusztított árvíz alkalmával hat emberéletnek a visszafelállítás való megmenntésén fáradozott járőrvezetőjének hathatós támogatása által kifejtett eredményes tevékenységéért.

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Fenyvesi Mihály őrsvezető cz. őrmester, mivel egy bünteteket elkövetett katonaszökevényt, helyesen vezetett ügyes és tapintatos eljárással folytatott nyomozás során elfogott és azt az illetékes katonai parancsnokságnak átadta.

Hídeg Lajos csendőr cz. őrmester, Zalagógánfa községben 1913. évi június hó 22-én tartott bucsu alkalmával teljesített szolgálat közben, egy támadó néptömeggel szemben tanúsított bátor és férfias magatartása és a fegyverbesület megóvásáért.

Vizsló Imre csendőr cz. őrmester, Magyar István és Kovács József András csendőrök, az 1912—1913. évi külpolitikai válság ideje alatt a III. számú csendőrkerület területén a nemzetiségi mozgalmak elnyomása körül

nehéz körülmények között fáradságot nem ismerő buzgalommal és kitartással teljesített eredményes szolgálatukért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Ádám János csendőr, egy bünteteket elkövetett katonaszökevénynek ügyes és tapintatos nyomozás folyamán történt elfogása körül tanúsított eredményes közreműködéséért.

Szalai I. József csendőr cz. őrmester, Frank János, Matus János, Nikolin Márk, Major István, Czinki József, Rákóczi János, Szabó Gyula, Koczor Ferencz, Vörös Ferencz, Rózsa Sándor I. Gyalog Boldizsár, Hajdics Imre, Peesics Antal, Komer Mihály, Katona Ferencz, Stropka Boldizsár, Kazay Lajos István, Sándor József és Hézinger Imre csendőrök, az 1912—1913. évi külpolitikai válság ideje alatt a II. és III. számú csendőrkerület területén a nemzetiségi mozgalmak elnyomása körül nehéz körülmények között nagy buzgalommal és kitartással teljesített hasznos szolgálatukért.

Katonai szolgálati jellel elláttattak:

Az I. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel elláttattak:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Varga Gusztáv járásörmester, 1913 október 16-án;
Apáthy Domokos járásörmester, 1913 október 25-én;

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Bokor Jakab járásörmester, 1913 október 2-án, Mark Sándor csendőr cz. őrmester, 1913 október 3-án; végül
a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Miklós János őrmester, 1913 október 1-én és Zeke Lajos járásörmester, 1913 október 3-án.

A II. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel elláttattak:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:
Simó József őrsvezető cz. őrmester, Kardos Géza csendőr cz. őrmester, Demeter Lajos csendőr, 1913 október 7-én;

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Makay Ferencz őrmester, Dobó János, Dávid József II., Boér János, Kopacz Áron, Baricz Károly, Szócs István, Györgypál Albert őrsvezető cz. őrmesterek, Zalányi Dániel, Kiss József II., Jandó István, Tebek János, Bagi Ferencz csendőr cz. őrmesterek, Kiss József III., Olasz István, Oláh György, Santa János, Tóth János I., Guggán István, Vitális Albert és Major Miklós csendőrök, 1913 október 16-án, Greku Vidor őrsvezető cz. őrmester, 1913 október 25-én;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:
Szaucuk László őrsvezető cz. őrmester, 1913 október 30-án;

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Kajsa József őrmester, Bittai Mózes, Ádám János, Bodó Albert, Rózsa Antal, Venczel János őrsvezető cz. őrmesterek, Bartók Miklós, Fédler Henrik csendőr cz. őrmesterek, Barabás András, Kolbász György, Egyed Ignác csendőrök, 1913 október 7-én, Bójtó Ferencz őrsvezető cz. őrmester, Zakariás János, Pál György csendőr cz. őrmesterek és Csibi Sándor csendőr, 1913 október 8-án; végül

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Füredi János őrsvezető cz. őrmester, 1913 október 1-én, Farkas Gerzson csendőr cz. őrmester, 1913 októ-

ber 6-án. Dömötör Gyula őrmester, Szabó Lajos, Szabó Antal, Vén János, Szabó Pál, Horváth Antal II. őrsvezető ez. őrmesterek, Margitics Simon, Lakatos Péter, Németh József, Szimion Flórián, Mihály János és Mészáros György csendőrök, 1913 október 7-én. Dömötör István, Horváth Gaspár csendőr ez. őrmesterek, 1913 október 8-án és Buttyán János csendőr, 1913 október 10-én.

Járőrszolgálati jelvényekkel elláttattak:

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Simon Géza, Fülöp András, Szőke Gergely, Hideg János, Agoston Fülöp Albert, Gál Domokos L., Szabó Bódog, Farkas Albert, Vágási István, Vas József, Berceki Dávid, Varga Sándor, Benyász János, Nagy Sándor, Sallós Mihály, Kovács István, Tordai Pál, Sándor Lőrincz, Gál Domokos csendőrök;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Herczeg János, Bíró Sámuel, Tatai Imre, Sipos István, Kovács Péter, Pásztor József, Kazár Mihály, Gombás Miklós, Busai Sándor, Balázs Ignác, Kiss Zsigmond és Mrena János csendőrök.

Jelvénypótdíj.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur 1913 évi 110.040/16. számú rendelete alapján, Bajkó János, VIII. sz. csendőrkerületbeli járőrszolgálati, a koronás ezüst érdemkereszt után esedékes, Busai Sándor, Balázs Ignác, Kiss Zsigmond 1-étől kezdve folyósítottatt.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Szalai Kálmán, Lakatos Péter, Majerszki Gyula, P. Kiss Lajos és Szombati János csendőrök 3-3 drb. és Kádár István csendőr ez. őrmester, 2 drb. 10-10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesítették.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:
Katoná Dénés csendőr ez. őrmester, Fazakas Erzsébettel, 1913 szeptember 21-én, Szentábrahámon.

Horváth György őrsvezető ez. őrmester, Kis Zsuzsánával, 1913 október 5-én, Alsójárán.

Kakován Adorján csendőr, Filep Karolinával, 1913 október 9-én, Somlyoujkon.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Bíró Ferenc őrsvezető ez. őrmester, Burza Máriaival, 1913 szeptember 21-én, Ferdenén.

Kiss Pál őrsvezető ez. őrmester, Seemajer Annával, 1913 október 4-én, Izbiatýnén.

Gyurics István csendőr ez. őrmester, Szentthó Erzsébettel, 1913 október 5-én, Oraviczábanyan.

SZÁNTÓ JÓZSEF

kerékpár, gramofon SZEGEDEN, a városi bérpalotában.

HELIOGRAPH, PREMIER, POSTELION, BRITANIA és hegyi kerékpárokból, kerékpár szerelések és gumiköbök, csendőrségi varrógépek, órási vázlatok mindenkor. Lemés választékot késszélgel küldök. Képes vagy árjegyzék és kottajegyzék díjtalanul ...

Eredeti gramofon-tűs gép és angyalos lemezek. Pontos címet kérek, mert több hasonnevű egyén van Szegeden.

Csendőrségi kalapborítók a 1 kor. 50 fill. Iróasztalra dobozok a 6 kor. Iróasztalra rekesz-fedőlapok 80 és 80 fill.

Mindeneket előírás szerinti méretek szerint és előírásnak megfelelő kék préselt papírral borítva — szelvésként küldök, melyek hivatalból bérmentve küldhetők mimore és ugyanek, továbbá mindenféle könyvtől munkát és bármily alák dobozokat is külön méretek szerint elismert jéré és szép kivitelben, olcsó árakon ajánlok.

Makó Károly könyvtöltő és dobozgyártó, Brassó. 20 K-án feljeli megrendelések portmentesek.

F

FOGAK

A kinek műfogra, foghúására, vagy fogtomásra van szüksége, az forduljon bizalommal lenti című fogmüsteremhez, mely 10 éves fennállásával jó hírnevet szerzett és a közönség teljes bizalmát sikerült elnyerni. «Patent» szájpálcák nélküli fogorok és egyes fogak. Csapos fogak 22 kar. aranykoronák. Foghúás fájóalmóntesen 2 K. Fogtűrés arany, platina, ezüst és csementell 4 K-tól. Fogtisztítás hófahátra 2 K. Az általam készített fogak szonnal megszokhatók, ráukra kitűnően alkalmazhatók. Szagot nem kapnak. Tíz évi irásbeli jótállás.

A t. csendőrségnek külön megállapított rendkívüli olcsó árak! Telefon: József 41-16.

FENYVESI JENŐ
ÁLL. VIZSGÁZOTT FOGTECHNIKUS FOGTECHNIKAI MÜTERME
Budapest, VII., Thököly út 22. I. em.

VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Gyár-u. 26. sz. (Gyár-utca és Horn Ede-utca sarkán.)

Szíves tudomásul, hogy üzlethelyiségünket, 1913. évi november hó 1-én VI. ker., Gyár-utca 26. szám alá (Gyár-utca és Horn Ede-utca sarkán) helyeztük át.

Szíves tudomásul, hogy 1914. évre szóló, közkezdveltségnek örvendő előjegyzési naptárainkat rendelőknek díjtalanul küldjük meg, a rendelések beérkezése sorrendjében.

Könyvnyomda, könyv-, papír- és írószer-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok és felszerelési cikkek legnagyobb raktára.

VII. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP.

1913. 47. szám.

Budapest, november 23.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre -- 12 korona

Félévre -- -- 6 korona

Negyedévre -- 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest. IV. Egyetem-utca 4. sz.

Erdők portyázása.

Irta: S. szardos.

Az új szolgálati utasításból elhagytak azon §-ok, melyek az utasítás tervezetében a községek, utvonalak stb. mikénti portyázását ismertették. Ezen változtatásnak nyilván az lehetett az indoka, hogy az ilyen ismertetések nem utasításba valók, miután az utasítás csak szabályokat tartalmazhat, a gyakorlati szolgálat mikénti kezelésére nézve pedig szabályt felállítani bajos, mivel a helyi viszonyok és egyéb körülmények miatt ezen szabályok betartása úgy sem volna mindenütt lehetséges. A mit azonban az utasításban ismertetni nem helyén való, arra bő teret nyújtanak lapunk hasábjai. Itt szándékozom tehát ismertetni az erdők portyázását, mint olyat, mely még az utasítás tervezetéből is kimaradt, de a melyik fontosságánál fogva megérdemli, hogy vele is foglalkozzunk.

Őrjárat beosztásaink úgy vannak szerkesztve, hogy az erdők portyázása azok alapján úgyszólván lehetetlen. Ugyanis az őrjárat beosztás szerint idő adatik az utvonalknak egyik tereptárgytól a másikig való leportyázására, de hogy a mellette elterülő terep, erdő, nádas is átportyáztassék, arra már idő nem marad. Így történik meg, hogy vannak erdőségek, melyekben csendőr még soha sem járt.

Tegyük fel már most a kérdést, hogy vajjon szükség-e erdőt portyázní? E kérdésre a felelet csak igen lehet. Igaz ugyan, hogy minden erdőnek van valami személyzete, mely arra felügyel, de ennek is megvan a maga szolgálati feladata, mely miatt az erdőt bejárja. E feladat az erdei lopás, kártétel és orrvadászat megállítás, a vadnak gondozása, dudav irtása stb., ezen túl az erdőőr feladata alig terjed.

Vannak ugyan erdőőrsek, mint pl. vágások, vadaskertek, a bol még járnia sem szabad senkinek s úgy ezek felügyelete az erdőszemélyzet által oly beható, hogy ezen helyeken a csendőrséget érdeklő esemény nem is igen fordulhat elő. Másképen áll azonban a dolog azon erdőkben, hol a legeltetés, aom, erdei termékek szedése meg van engedve; ezen helyeken nemcsak az érdekeltek, hanem más oda nem való egyének is megfordulnak.

Az erdő, különösen nyáron, jó rejtékhelyet nyújt a gonosztevőknek nemcsak saját személyük, hanem zsákmányuk részére is.

Még a közmondás is azt tartja, hogy nyáron minden bokor szállást ad.

Télen az erdőben huzamosabb ideig ember tartózkodni alig képes, ezért télen az erdőknek csendőri portyázása nem is volna indokolt. Az erdőben tartózkodnak a szén-, mészegetők, ott útnak tanyát nyújtaikkal a pásztorok is. Ezen helyeken, mivel a rendes közlekedési vonalaktól félreesnek, idegen, foglalkozás nélküli és gyakran egyének előszeretettel keresnek rejtékhelyet. Az újságokból is olvashattuk, hogy a közelmúltban a fogarasi havasokban egész rablóbandák tanyáztak. Képzeltető, hogy mennyire nehéz ilyen rablóbandák kézrekerítése, ha a csendőrség ezen erdős területeket nem ismeri, az erdőszemélyzet pedig félve a rablók bosszujától, nem meri őket utbaigazítani.

Az erdők portyázása harcászati szempontból is kívánatos. Tudnunk kell, hogy háború esetén a saját csapatnak, kivált erdőkben, utmutatóra is van szüksége. Ha a csendőr az erdőt jól ismerné, akkor ő lehetne a csapat legmegbízhatóbb kalauza (lásd a tábori csendőrtasítást). A hol a turista-egyesületek és az erdőfelügyelőség a fákat jelzésekkel látta el, ott a jelzéseket ismertető térkép segítségével még csak lehet eligazodni, de a hol ilyen jelzés nincsen, ott még az az erdőőr is könnyen eltéved, a ki az erdőt naponként járja.

Sokszor némelyik hegytetőről egymás mellett 6—7 ut is levezét. Itt hiába keresi az ember az éjszakai irányt, elég csak a szomszédos utra térni s a hely alján már is kilométerekre tértünk el a helyes iránytól. Képzeltük el már most, hogy háborúban saját csapatunk onnyire eltéved; e tévedés néha oly idővesztéssel járhat, mely az elkésett csatlakozás, vagy megerősítés miatt egy-egy esata sorsát döntheti el.

Mindezeket főként hadgyakorlatokon tapasztalhatjuk, a hol az erdős terepen lefolyt próbamezőzéseknél mondja fel leghamarább a szolgálatot a térkép s a legjobb térképvasók is pirulva ismerik be, hogy csapatuknak kellő oldalfedezetet azért nem tudtak nyújtani, mert az erdőben eltévedtek.

Legszükségesebb az erdők portyázása a határszélen,

Hegedüt, harmonikát, tárogatót,

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

és a többi hangszereket általában elismert legjobb gyártónak szállít. — G. kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi Tárog-tó feltalálója, Budapest, II., Lánchíd utca 3. — Gyára: Ónódhoz utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsereje. — Árjegyzék minden hangszer őt külön köldetik.

mivel nemcsak a csempészek, hanem a kivándorlók is az erdőt választják fedezetül, hogy észrevételül átjussanak a határon.

Ilyen határmenti erdősekben a csendőrnek minden csempész-utat, szorost, tisztást jól kell ismernie, mert ellenkül eredményesen eljárni nem lesz képes. S épen azért, mert az őrjárat beosztás szerinti portyázás mellett, az erdők alapos átkutatása az idő elégtelensége miatt nehézségekbe ütközik, mellőztetett a határszéli őrsőnek őrjárat beosztás szerinti portyázása.

Nézzük már most, hogy hogyan történjek az erdők átportyázása. Ha az őrsparancsnok valamely erdőréssz átportyázását óhajtja, akkor ezen szolgálatot járőröknek külön írja elő, mert ez mint mellékfeladat, az őrjárat portyázására szánt idő alatt el nem végezhető. A járőr az erdők átportyázása előtt alapos tájékozást szerezzen az erdők fekvéséről, kiterjedéséről s az utakon áthúzódó utvonalak irányáról, nehogy eltévedjen, vagy abban céltalanul bolyongjon.

Ha a járőr az erdőt először portyázza, akkor legajánlatosabb, ha azon erdőrt kéri fel kísérőül, ki az illető erdőre felügyelni szokott. Ez aztán őt alaposan tájékoztatja az erdő helyi viszonyairól.

Szálas erdőt a lovascsendőr lóháton tartozik portyázni; ha azonban az erdők talaja sűrű alfával, cserjével van fedve, akkor az erdő a lovascsendőrök által is gyalog, megragadott forgópisztolyal portyázzandó. Ilyen helyeken a portyázás fokozott vigyázattal történjen. Ép úgy, ha a lovascsendőrnek biztos tudomása van arról, hogy az erdőben fegyveres csavargók vagy rablók tanyáznak, akkor is gyalog portyázzon, nehogy lóháton már messziről célpontul szolgáljon.

A portyázás főképen azon erdőrészeket át történjen, hol tisztások, vagy olyan helyek vannak, melyek gonosztevők rejtekhelyeül szolgálnak, továbbá a hol esztinák, méz-, szénégető kemencék vannak, famunkások dolgoznak, vagy a hol nyájak legelnek.

A járőr ilyen helyeket óvatosan közelítsen meg s a mennyiben ott ismeretlen, vagy épen gyanus egyéneket találna, azokat szólítsa fel igazolásra.

A pásztoremberek sokszor idegen állatokat is rejtegetnek, miért is ajánlatos, hogy a járőr időközönként hasonlítsa össze, vajjon a pásztori levelekben feltüntetett állatok száma az őrzet alatt levő állatok számával egyezik-e?

A veszélyes helyek felé a járőr óvatosan, esetleg készen tartott fegyverrel közeliedjk, mely alkalommal a járőr tagjai ne egymás mellett, hanem egymástól oldalt oly távolságra haladjanak, hogy egymást lássák s hogy a halkabb hangon egymásnak adott figyelmeztető jeleket is meghallhassák.

Megtörtént már ugyanis, hogy egy híres orvvadász serétes fegyverrel egy lövéssel az egymás mellett haladó

járőr mindkét tagját veszedelmesen megsebesítette. A járőr menetközben többször álljon meg s ilyenkor ha az egyik csendőr halgatózás végezt megáll, akkor a másik is azt tegye s csak a továbbhaladásra adott intó jelle menjen ismét előre.

Ügyelni kell arra, hogy a járás közben a száraz ágak recsegése zajt ne okozzon.

Fennhangon beszélni nem szabad. A löfegyver sulyban tartandó, hogy az ágakon fenn ne akadjon s szükség esetén hamarabb legyen használható. Ha valamely irányból megriadt vadak, madarak menekülnek, irányítsuk arra figyelmünket, hogy nem jár-e arra valaki. Ép úgy, ha valahonnan holló-, varjú- vagy szarka-seregek rebbennek fel a földről, oda kell menni és megnézni, hogy vajjon nem fekszik-e ott valamely ember, vagy állat hullaja.

Ha rablólődözés miatt a csendőrök nagyobb számmal rendeltettek ki, a parancsnok az egységes jelt előre állapítsa meg, mely jelsípval adva a többi csendőrt figyelmeztesse a megállásra, odasietésre stb. Rablólődözéskor a csendőrök egyenletesen haladjanak előre, nehogy a láncvonalból, gyűrűből a keresett személy kiszökessen.

Ajánlatos a szélirányt is megfigyelni s lehetőleg széllel szemben haladni, mert ilyenkor a távoli nesz és zaj is jobban hallható s esetleg a rablótanyán gyújtott tűz füstje is érezhetővé válván, elárulja e rejtekhely irányát, másrészt a járőr által okozott nesz a menetirányban úgy nehezebben lesz hallható.

Völgyekben a patakok forrását fel kell kutatni; itt szoktak rendszeresen pihenőt tartani azok, a kik az erdőben hosszabb ideig tartózkodnak.

Sok olyan nyomot talál itt a csendőr, melyek puhatolódásainál némi támpontot nyújthatnak. Egy híres birkatolvajt hónapokon át nyomoztak a csendőrök. Végül az erdőben egy forrásnál beleket találtak egy birkából s azonkívül a közeli tűzhely mellett egy árjegyzékből kiszakított papírlap is fektűt. Ezen papírlap felső szélén megvolt azon czégtulajdonos czíme, a kinek árjegyzékéből való volt a papírlap. Megkérdezve a czégtulajdonost, hogy kinek küldött a jelzett vidékre árjegyzéket, kisült, hogy azt egy Amerikát megjárt parasztember kapta, kiben ilyen módon sikerült a keresett birkatolvajt felfedezni.

(Vége köv.)

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

A henczegés vége.

Irta: Máthé Miklós törzsrörmester.

Sárszó Bácskó köborezigány 1. évi július hó 30-án szabadult ki a szegedi Csillagbörtönből, a hol lopás büntette miatt két évet töltött.

Ha fáj a feje ne tétovázzzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát** mely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Ár: K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. **Ésírati Beretvás Tamás gyógyszerész Kispósten.** Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

A fiatal, 25 éves cigányt nem törte meg a hosszú tartamú szabadságvesztés és meg se javította, mert a mint szabadnak érezte magát, mindjárt feltámadt benne helyke cigány-virtus és henezve vágta oda a börtön-őröknek: «majd hallanak rólam nemsokára; olyat tesztek, hogy még ide is eljön a hire; de én nem jutok többé ide!»

Kiszabadulása után mindjárt értesítette öcsését, a ki Váczon 12 évi fegyházbüntetését tölti, hogy ő már szabad; mint a madár. Öcsése szomorú levelet írt vissza, hogy talán meg sem éri hosszú tartamú büntetése leteltét, s egyben arra figyelmeztette bátyját, hogy: «csak Keeskemétet kerülje!»

Hogy a híros városra történt eme czélzás arra vonatkozott-e, hogy a Keeskemét határában lakó s velük összeköttetésben állott közértalmuk, büntársak és orgazdák nem eléggé óvatosak, s könnyen bajba juttatják a velők összeköttetésben levőket, vagy arra, hogy a keeskeméti kir. törvényszék nem igen szokott tréfálni az eleje kerülő tolvajokkal és rablógyilkosokkal, mint Bácskó öcsese is volt, hanem a törvény teljes szigorával sújtja őket, nem lehetett tudni, de az bizonyos, hogy Bácskó még sokszor meg fogja bánni, hogy meg nem fogadta öcsese tanácsát.

Bácskó ugyanis, a mint a szabad levegőn érezte magát, mindjárt felvette régi — talán igazi — nevét és Kolompár Dani lett.

E néven ismerték őt a keeskeméti nagy határban azok, a kikkel régebben is összeköttetésben állott s a kiket most, a vele együtt kiszabadult Nyári (Peták) Péterrel együtt, sorba látogatott, egyrészt azért, hogy megtudja, biznak-e még benne; másrészt azért, mert az ő hozzájuk hasonló földönfutóknak mindig maguknak és előre kell biztosítaniok a helyet, a hol bármikor jó fogadtatásra, ellátásra és segítségre találhatnak.

Nyolcz-tíz napig tartott ez a vizitelés s a következőkben itélve, nagyon jól sikerülhetett, mert hála tettekre sarkalta a két kipihent cigányt, a mennyiben augusztus 7-én virradóra már báró Kaas Ivor örökösének pusztaszentimrei birtokáról két darab 1800 K. értékű lovat loptak s azokat Tankó Sándor és Zubornyák Mihály keeskeméti (csalányosi) pusztai lakosoknál értékesítették.

Ettől kezdve aztán ment a lólopás, mint a karikacsapás. Mintha csak a multszázadbeli betyárok szelleme vezette, irányította és védte volna a két lökötőt, oly sikerrel és teleplezhetlenül működtek két hónapon át.

Augusztus és szeptember hónapokban Kiskunfélegyházáról 12 darab,

augusztus 20-án Szörfi Mihály keeskeméti lakostól egy darab,

szeptember 13-án Szabó Pál izsáki lakostól két darab,

szeptember 27-én Szabadi István szakmári lakostól két darab,

szeptember 30-án gróf Nemes Tacs községhez tartozó szenttamási pusztájáról egy kocsi, két paradés, két igaz lószerszámot és két darab lovat,

időközben a Wekerle-féle pusztas-dánosi birtokról két lovat,

Seidl Pál berezeli lakostól három darab lovat;

Kiskunhalasról és Kiskunmajsáról egy-egy darab lovat, a dánosi pusztas közeléből újból három darab lovat, összesen 31 darab lovat loptak el.

Egy darabig Nyári Péter (Peták) volt a tettestárs e lopásokban, de mert ez félénk természete és abbeli gyakorlati érzéke miatt, hogy inkább közönséges fajú paraszt-lovak, nem pedig a drágább s így nehezen értékesíthető lovak lopása mellett foglalt állást, Kolompár Dani pedig mindenáron csak úri-lovakat akart lopni, összeszólalkozott a két cigány, mire Kolompár Dani forgópisztolyára czélezve, félre nem érthető módon tudatára adta az okoskodó Nyárinak, hogy ő a feljebbvaló, a vezér és ha nem hallgat rá, hát könnyen kilyukasztja a bőrt.

Nyári Péter nem vette tréfára a dolgot, s így egy szép napon megugrott vezére mellől, a ki ekkor Lakatos János miskei cigányt vette társul magához. A fentebb felsorolt lólopások egy részét tehát ezzel ketten követték el, a melyekben segítségükre volt egy darabig Kolompár Mari, Kolompár Szelenecz, Kolompár Vrana és a Dani öcsese, a tiz éves Kolompár Pista is, a mennyiben ezek napközben kikémlték a meglátogatni szándékolt tanyákat és majorokat, a férfiak pedig a következő éjjel végrehajtották a lopást a nélkül, hogy csak egyszer is rajtaszertettek volna.

Hogy pedig egy kis változatosság is legyen a játékbán, augusztus hó 10-én virradóra betörték Rosenfeld Áron fülöpszállási kereskedő üzletébe s mintegy 2200 K értékű vásznat, kartont s egyéb ruhaneműt loptak el onnan.

Augusztus 20-án pedig az öreg Bábiczki István csalányos-pusztai lakost látogatták meg s az otthon csak egyedül volt öreg embert addig kintozták, míg 1800 K. készpénzt át nem adta, a mihez ugyanonnan még mintegy 800 K. értékű ágy- és ruhaneműt rabolt a jeles társaság; majd október 7-én egy vásárról jövő szabómestertől 200 K. értékű kész ruhát loptak.

Nagyon természetes, hogy az érdekelt őrsök mindannyian és a keeskeméti rendőrség is nyomoztak e lopási, illetve rablási esetekben, de valamirevaló eredményt csupán Thoma Márton őrmester izsáki, és Nyikusz Mihály őrmester rogoványi őrsparancsnokok értek el, a mennyiben az együtt nyomozó két őrsparancsnok a tettesek kiletét kétségtelenül megállapította, sőt október hóban Keeskeméten folytatott nyomozásokor Kolompár Marit és Kolompár Szeleneczét, a kik a keeskeméti cigányvárosban és tanyák között árusították potom áron a Rosenfeld Árontól loptott végvásznakat és kartonokat, el is fogták és egy jó esomó bünyjellel a

készpénzt v. részletfizetésre legutjányosabb áron
ERENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TEREZ-KÖRUT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

BUTOR

kecskeméti kir. ügyésznek átadták. Ugyancsak erre a sorsra jutott pár nap mulva Kolompár Vrana is, így a tíz éves Pista gyerek a bátyja és Lakatos János társaságában kóborolt tovább.

E hosszadalmas nyomozás során Thoma őrmester annyi adatot szerzett össze és oly alaposan megállapította, hogy a két cigány kikkel áll összeköttetésben, hogy október hó 9-én a gróf Nemestől loptott két lovat Kajtár István bugaczi lakosnál, a kocsit és lószerszámot pedig Zseli Sándor és Sinkó László bócsapusztai lakosnál feltalálták.

Ezt a két lovat Kecskeméten egy nagyfuvarosnál akarták értékesíteni a cigányok, de mert híral vették, hogy ott állandóan tikkosrendőrök vannak rájuk és mert a két muraközi fajta lóval való kóborlással nem akarták felkeltetni és magukat elárulni, hát addig is, míg könnyebben tudhatnák rajtuk, a fentebb megnevezett ismerőseiknél helyezték el.

A további nyomozás során szerzett adatokból sikerült Thoma őrmesternek megállapítani, hogy a cigányok orgazdái a kecskeméti határbeli Csalányos-pusztán vannak s ezek közül leginkább egy Tantó Sándor nevű szoktak felkeresni.

Október 22-én tehát már elérkezettnek látta az időt, hogy teljes erélylyel utána vessé magát a nyomozásnak, miért is Schadek Márton őrmester másodaltiszttal és még négy csendőrével a Csalányos-pusztára ment Thoma őrmester és egész éjen át lest tartottak Tantó Sándor tanyája körül.

A tanyában azonban senki se volt otthon. Mikor hajnalodni kezdett, akkor jött hazafelé Tantóné, a kit mielőtt a tanyába bemehetett volna, Thoma őrmester feltartóztatott.

Tantóné meglepetésében elárulta, hogy férje előző napon három loport lovat Budapestre vitt eladni, de náluk volt még a báró Kaas Ivor örökösétől loport egyik ló. Ugyancsak Tantóné árulta el azt is, hogy a Bábiczki István kárára történt rablást Kolompár Dani és társai követték el, ez esetben ő volt a bünszerző, de Kolompár Dani semmit sem adott nekik a rabolt pénzből, pedig előzetesen 100 koronát ígért, később azonban azt felelte, hogy másképp fogja őket megjutalmazni és az ugyanonnan rabolt egyéb tárgyakkól is juttatott nekik.

Elárulta még Tantóné azt is, hogy Kolompár Dani, Lakatos János és a Pista előző nap — 22-én — reggel mentek el tőlök s aznap — 23-án — este a körülbelül egy óra járásnyira lakó Náli Döme csalányosi lakosnál lesznek; s hogy a közelben több csalányosi lakosnál találhatnak még a loport lovakból.

Tantóéknál ekkor házkutatást tartott a járőr, s a cigányok által odaborított holmikát és a lovakat bünelként elkobozta, majd ugyanaznap Zubornyák Mihályt is elkobozott egy lovat a Tantóéknál talált lónak

a párját; s ezeket alkalmas helyen hagyva, még aznap megközelítették a Váli Döme tanyáját is és lovaikat hátrahagyva, egész délután a közeli erdőben és a gyalogsági lőtér épületében rejtőztek el.

Mikor beesteledett, a lőtér őrségéből kapott két gyalogossal nyolczan annyira megközelítették és körülzárták a Váli Döme tanyáját, hogy a tanyában mindent észrevehettek s így leszállást foglaltak el.

Varakozás közben egyszerre kijött Váli Döme, hogy a várt cigányok elé menve, szokás szerint értesítse azokat, hogy tiszta a levegő, jöhetnek a nála elhelyezett három lóért. Véletlenül azonban az egyik csendőrbe botlott bele, a ki esendőségre intve a megrémült gazdát, vissza, a lakásba való bemenetelre utasította.

Váli azonban minden áron meg akarta menteni a cigányokat az elfogástól, ennélfogva bement ugyan a tanyába, de ott kapát vett a kezébe és a másik oldalon kiment a közeli szőlőbe és a szőlőtökeket kezdte veregetni a kapával, hogy e zajjal az esetleg közeledő cigányok figyelmét felkeltesse.

Szerencsétlenségére itt meg Schadek őrmesterre bukkant. Ez aztán lenyomta az álmétköző gazdát és elhallgattatta.

E közben csakugyan közeledtek a cigányok, de mert Válit nem találták a szokott helyen rájuk varakozni, csak lassan és óvatosan haladtak előre éppen azon az oldalon, a hol egyik gyalogos basalt.

A gyalogost teljesen izgalomba hozta a szokatlan esemény s izgalma még fokozódott, mikor a cigányok közeledését észrevette, a kikről tudomására is hozott már előbb, hogy fel vannak fegyverkezve.

Nem is merte bevárni őket, hanem — egész testében csuszott és azt is figyelmeztette a cigányokra. Ezt szintén elfogta a lámpaláz és a gyalogossal együtt — diésréfukor legyen mondva — észrevétlenül a hozzájuk legközelebb fekvő Steiger csendőrt kusztak.

Ez olyan helyen volt meghuzódva, a honnan nem lehetett a közeledő cigányokat észrevenni, minnélfogva visszaparancsolta a két ijedezőt elhagyott helyeikre, de velük kusztott ő maga is, miközben, hogy jobban figyelhessenek, felállottak.

Ezt meg a cigányok vették észre, de mert a szurokötétben nem tudták kivenni, csendőrök-e vagy polgári egyének vannak előttük, nem illantak el, hanem csendesen megherülve a házat, a másik oldalon levő szőlők között huzódtak meg abban a reményben, hátha Váli itt vár rájuk, vagy hirt ad magáról.

Tíz-tizenöt percig varakozhattak itt, mialatt megúnván a bizonytalanságot, Kolompár Dani beküldte a Pista gyereket, hogy győződjék meg a körülményekről s adjon hirt mielőbb és ellátta utasítással a különös eshetőségekre is.

Valódi tajtékipák, szipkák

valamint az összes **dohányzó-eszközök** leg-
jobb minőségben és legelősbban kaphatók

SCHWARTZ FÜLÖP UTODÁNÁL,

Szegeden, Kárász-utca 6. — Alapítástól 1866-ban.

Csendőrség részére előnyös részletfizetéssel
kedvezmény! Kívánsáru képes árjegyzékkel
valamint őrsöknek választékkal szolgál.

Ottó, a trónjavesztett bajor király. Kép a 70-es évekből.

A cigánygyerek, mint a gyík, egy kusztott a tanya felé, de a mint kijött a szőlők közül és a ház végéhez ért, Thoma őrmester galléron ragadta, a száját befogta s ügyszólván négykézláb menve, beharcolta a sötét konyhán át a kivilágított szobába, a nélkül, hogy a megremült gyerek egy kukkot is szólhatott volna.

Itt aztán mindjárt megmondta a gyerek küldetése ezúlját s hogy bátyja és Lakatos Jancsi a szőlők között várják, hogy a körülményekhez képest — hogy t. i. veszély van-e vagy nincs — füttýentsen vagy kukorékoljon.

Mint hogy pedig a füttýentés a gyerek szerint azt jelentette volna, hogy tiszta a levegő, jöhetnek be, Thoma őrmester gallérjánál tartva az ijedt gyereket, kiviezte a konyha elé, hogy füttýentsen amazoknak.

Nagyon valószínű azonban, hogy a ravasz gyerek

félvezette az őrmestert, mert rövid időközökben való füttýentéseire amazok se be nem jöttek, se jelt nem adtak, hanem, mint később kitűnt, szép lassan elpárologtak a tanya közeléből. Ennélfogva elfogatásukból ez alkalommal nem lett semmi.

A járőr ennek daczára helyben maradt s a cigánygyereket is visszatartotta és kikérdezte. Ez megmondta, hogy bátyja és Lakatos Jancsi másnap — 24-én — a Köncsög-pusztán, Mórocz András tanyáján, vagy annak közelében várnak rá s hogy ugyanott egyik szomszédbeli tanyán néhány nappal előbb egy lopott szűrt, egy másik tanyán pedig egy lopott subát hagytak vissza; Mórocz Andrásához pedig azért mennek, mert ez régi jó ismerőse bátyjának.

Másnap — 24-én — kora reggel a Váli Döménél talált három bercezi lovat, továbbá a Kovács István

IKAR

minden nap! küldelemért, ha beteg. Hasárgasága, köhlikája, ope-

gőrore, székrekedése, felfúvódása, fejfása van, hozassa meg nyomban a
GYARMATI-féle UNIVERSAL BALZSAMOT

12 üveg ára bérmentve küldve 5 korona. Egy üveget próbára is kaphat, ha 1 koronát bátyjagóiban beküld. Kapható Gyarmati Emil gyógyszerésznél, Baja 121. szám.

és József testvéreknél megtalált három félegyházi lovat elkobozta Thoma őrmester s ezeket, valamint a nevezett orgazdákat őrizet alá véve, a már fentebb jelzett bűnjelkekhez szállítva, három csendőre őrizetére bízta.

Ezeket rendbepahyván, a két legjobb lopott lovat kocsiá fogta és Schadek őrmestert meg Steiger csendőrt magához véve, a délutáni órákban, a Pista gyerek utmutatása mellett, a mintegy 25 km-nyire levő Kőncsapus-tára hajtottak, a hol a szűrt és subát elkobozván, a két orgazdával együtt egyik, a Mórocz Andráséhoz legközelebbi tanyában Steiger csendőr őrizetére bízta, ő pedig Schadek őrmesterrel és a cigánygyerekekkel a Mórocz-tanya ment.

A két cigány ezalatt, mint később megállapították, a Mórocz-tanyához pár száz lépésnyire levő kis erdőben hűsölt s alig várták az esteli időt, hogy Móroczhoz bejutva, vacsorát és szállást kapjanak. A járórt, bár még az esteledés előtt érkezett a már említett szomszédos tanyákra, a cigányok nem vehettek észre, mert a járó az ellenkező oldalról jött és mert a Mórocz és a szomszédotanyák között egy, szőlővel és gyümölcs-csel beültetett olyan part emelkedik, hogy a cigányok az erdőből nem láthattak oda.

Ennélfogva este hat óra után a nélkül, hogy közeli meglepetésükre gondoltak volna, beállították a cigányok Mórocz Andráséhoz és vacsorát kértek, még pedig valami meleg vacsorát, mert a felmutatott száraz kenyérré azt felelték, hogy az nekik is van.

Mórocz tehát tüzet rakott, vizet tett fel, de mielőtt tovább folytathatta volna a főzést, odaérkezett Thoma és Schadek őrmester s meglepték az udvaron ólalkodófigyelő Mórocz Andrást és Thoma őrmester megkérdezte tőle, ott van-e már Kolompár Dani és társa.

Az így kényserhelyzetbe került Mórocz beismerte, hogy a cigányok már nála, benn a szobában vannak, de ezt oly hangosan mondta, hogy a nyitott ajtóju szobában tartózkodó cigányok meghallották s a mint a két őrmester hirtelen berohanni akart, becsapták előttök a szoba ajtaját és belülről elakarták azt reteszelni, de a rozoga zár retesze az alól erősen bevért ütközébe nem ment bele.

Az őrmesterek azonban még így se tudták a szobába bejutni, mert a mikor a cigányok az ajtót erősen becsapták, a rozoga zár kilinése a sötét konyhában a földre esett és ezt a nagy izgalomban észre sem vették, csak egyesesen az ajtónak mentek s azt bezártnak képzelvén, Thoma őrmester a törvény nevében felszólította a cigányokat, hogy adják meg magokat, nyissák ki az ajtót és jöjjenek el.

Arról, hogy az ajtót betörjék s így hatoljanak a szobába, szó sem lehetett, mert a fegyverrel ellátott cigányokkal szemben egyenesen vesztkibe rohantak volna,

Mórocz és neje pedig, mind a ketten öregek és megijedve lévén, kimenekültek a ház másik végéhez.

A cigányok a felszólításra nem válaszoltak, de az ajtót se nyitották ki, miért is Thoma őrmester, Schadek-et az ajtónál hagyva, a ház végső ablakára ment s innen a függönytelen ablakon át teljesen végigtekintethetvén a lámpával kivilágított szobán, észrevette, hogy Kolompár Dani az ajtótól két lépésnyire, forgópisztolyát az ajtóra szegezve áll; a másik cigányt azonban nem látta.

Erélyes hangon és lelövessel való fenyegetés mellett újból felszólította Thoma őrmester a cigányokat, hogy adják meg magokat, mire Kolompár Dani, a ki nem vette észre, hogy Thoma az ablakhoz ment, a felszólításra hirtelen megfordult, egyet lépett az ablak felé s eközben ötlövetű, 12 mm-es forgópisztolyából rálőtt a lámpafény által kissé megvilágított őrmesterre, de lövése, mert az egyes ablak középső üvegét ütötte át, nem talált; a lövedék egy vagy másfel arasznyira süvöltött el az őrmester feje felett.

Thoma őrmester már nem várta meg, hogy a cigány másikat löhessen, hanem annak lövése utáni pillanatban ismétlőpisztolyával, az ablak alsó üvegén át, rálőtt a felé feloldalt és a célzásához még mindig előre hajtott fejjel álló Kolompár Danira.

Lövése a jobb homlokcsont hajtatos részénél találta a cigányt s annak feloldalt, előre hajolva tartott fejének homlokcsontján a lövedék megsuszva, nem hatolt be a fejbe, hanem a bőr alatt lefutott a jobbszem orrgyökfeleli gödrébe s hogy onnan kijött-e, vagy az orr és arccsontok közé furódva bent megmaradt, azt az ökölnyire kidagadt szem megsértése nélkül, egyelőre megállapítani nem lehetett.

Kolompár Dani a találat hatása alatt oldalt vágódott, de kezével még mindig az elejtett forgópisztoly után kapkodott, törekvése azonban már nem ért semmit, mert mielőtt még forgópisztolyát elérhette volna, Schadek őrmester, a betuszokolt Mórocz által kinyitott ajtón át a szobába rohanva, a forgópisztolyt felkapta, majd Lakatos Jancsit, a kínél fegyver nem volt, az asztal alól, a hova ijedtében elbujt, a lövésekre odafutott Steiger csendőrrrel megbilincseltek s úgy ezt, mint a sérült Kolompár Danit, az első segélyben való részesítés után, a Pista gyerekkel, a bűnjelkekkel és az orgazdák-kal együtt kocsiá rakva, még azon éjjel Izsákra beszállították.

Másnapra — 25-ére — bevonult az esetről értesült visszahagyott járór is. És nem töltötte tétlenül az időt, mert azalatt, míg társaik a két cigányt a fentebb említett módon kezezerítették és ártalmatlanná tették, addig Kovács Ferenc csalányosi lakosnál két darab, a Helvecziai pusztán három darab s végül Kis Lőrincz

LEGOLCSÓBB ÉS LEGJOBB BESZERZÉSI FORRÁS.

Varrógép, kerékpár,
gramofon és lemezek

kedvező részletre

Havonta új felvételek.

Mindenféle alkatrészek kaphatók.

Nagy javítóműhely. — Zománczó és nikkelező intézet. — Árjegyzék ingyen.

KELEMEN ÉS TÁRSA, SZEGED.

A császári fórumok Rómában. — Augustus fórumának romjai és Mars Ultor temploma.

Istvánnál egy darab lovat talált meg s ezenfelül megállapította, hogy Zubornyak Mihály peszéradaesi számadó gulyásnál szintén négy darab lopott ló van, a melyeknek elkobzása iránt Thoma őrmester azonnal intézkedett is.

A négy napig tartó eme izgalmas hajszá tehát győnyörű eredménnyel járt.

Két veszelés kőborczigányt ártalmatlanná tettek; előkerítettek, az előbbi kettővel együtt, összesen 21 drb. lovat és temérdek más bűnjelt. Elfogtak tizenegy orgazdát és bűnrészt.

Sőt most már, hogy a fentebbi esemény után segélyjárókat is kapott Thoma őrmester, nincs kizárva, hogy mire e sorok az olvasó elé jutnak, a még hiányzó kilencz darab ló is előkerül és megállapítás nyer az is, hogy ki mily módon és kitől szerezte meg azt a hat darab járlatot, a melyeket Nyirtassról kapott Kolompár Dani s a melyekből három darabbal igazolva, három darab lovat már eladatott, három darab járlat pedig, a mely a Berczélről lopott három lóra van kiállítva, nála megtalálható.

El kell ismerni, hogy Thoma őrmester, akirendeltjei, de különben Nyikús Mihály őrmester támogatása mellett győnyörően, a legszeleesebb körre kiterjesztve vezette ezt a nyomozást s különben is, mint eddig közölt szép eredményei mutatják, speciális erigányuldozó lévén, megmutatta, hogy bármily körmönfont ravaszággal és kiterjedt összeköttetéssel végezze is a kőborczigány szó-kásos bűneselekményeit, az ambiciójával, jó kedvvel, türelmes kitartással és főként leleményesen nyomozó csendőr mindenkor nyomára akad.

S nagyon valószínű, hogy Kolompár Dani is megbánta már a nagyhangú benzegést, de különösen azt, hogy öcsese tanácsát meg nem fogadta. Mert bizony hosszú idő telik el addig, míg ő megint szabadon járhat a híros város óriási határában.

Ha mindezekhez hozzávesszük, hogy Kolompár Dani forgópisztolyában még négy darab, zsebében pedig 12 darab éles töltény volt, öszintén gratulálhatunk Thoma őrmester sikeres fegyverhasználatához és a lelövéstől való szerencsés megmeneküléséhez; nemkülönbön szép eredményéhez is, a melyhez csakugyan élete kockázatásával jutott.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Ottó király.

(Képpel.)

November 4-én Bajorországban az eddigi régens Lajos herceg személyében új királyt kapott, miután Ottó király évtizedek óta tartó elmaradása miatt nem uralkodhatik. A bajor országgyűlés megbízásából két képviselő látogatta meg az elmebajos Ottót, hogy állapotról személyesen győződjenek meg. A beteg király azonban figyelemre se méltatta őket, a megszólitásra nem reagált, hanem sétált föl és alá s csupán szagotott, érthetetlen

szótagok jöttek ki ajkán. A két képviselő tehát meg bizonyosodott, hogy Ottó képtelen az uralkodásra. Ilyen körülmények között természetesen sejtelmecsincen arról, hogy a trónt Lajos régensherceg foglalja el, a ki III. Lajos néven fog uralkodni.

Ottó a gyógyíthatatlan paranoiá teljesen hatalmában tartja. 1848 április 27-én született, most tehát 65-ik évében van, de több mint harmincz év óta elborult elmével, a világtól elzárva él. A szerencsétlen király sorsának tragikumát fokozza az a körülmény, hogy az elméjét elborító lelki sötétségben, szelleme néha egy-egy pillanatra tisztán csillant fel s ezekben a pillanatokban rettetenes állapotának tudatára ébredt. Az utóbbi években azonban ezek a világos pillanatok is végleg eltűntek. Az egyre terjedő paralízis most már annyira előrehaladt, hogy elméjét örök sötétségbe borította.

Kora ifjúságában Ottó Vilmos Luitpold Valdemar herceget — ez a teljes neve — úgy ismerték, mint a dinasztia egyik legelméesebb, legszeretetremlőbb tagját. A győnye festalkut, sovány, csinos ifjú közvetlenül vidám lényé miatt kedveltje volt a müncheni lakosság-nak. Szörnyű végezete azonban már ebben az ifjúságában ott lebegett fölötte. Mialatt bátyja, II. Lajos király látszólag teljes szellemi frissességben nevelkedett s képzeletének rangjogó szárnyalásával, művészi lelkesedésével az egész világot annyira elbámulta, hogy senki sem sejtette rémes sorsát. Ottó herceg már akkor mint fiatal gyermek gyakran rémült tekintettel, hallgatagon ült egyedül szobájában. Szülei és nevelői akkoriban babonának vélték viselkedését s gyakran gyönyölköztek a miatt. A következmények megmutatták, hogy a mit akkor babonának gondoltak, már mint téveszmék gyötörték a fiatal herceget.

Ottó herceg rendkívül gondos nevelésben részesült és alapos tudományos kiképzést nyert. A müncheni egyetem egyik legbuzgóbb hallgatója lett s valósággal megámorosodott Gisebrecht tanár előadásaitól, a ki a német császárok történetét adta elő. Az egyetemi tanár gyakran beszélt arról, hogy előadás után a herceg akárhányszor megvárta s beszélgetett vele, sokszor polemikában az előadott anyagról. Később Ottó herceg mint főhadnagy a müncheni gyalogos testőrég-nél szolgált, majd a negyedik szvalér-erzed parancsnoka lett.

A hatvanas évek végén a hercegen beteges vallási vakbuzgóság mutatkozott, mely mindinkább fokozódott. A késő esti órákban gyakran látták a Mária-szobor előtti térdelpele, buzgó imában elmerülni. Ebben az időben sokszor mély búskomorság vett erőt rajta. Órák hosszat ült egyedül szobájában könny fölé hajolva, a nélkül azonban, hogy akár egy sort olvasott volna. Maga elé bámult és gyakran minden ok nélkül összezezzent. Ezek voltak részleges elmezavarának első jelenségei.

Sokkal nagyobb mértékben mutatkoztak a herceg elmebajának csalhatatlan jelei a német-francia háborúban, a mikor a herceg a főhadiszálláson volt. A csizmáját például sohasem akarta levetni mindaddig, míg csaknem lerothadt a lábáról. Megtörtént, hogy egy lovaszerdet vezényelt egy temetőfal ellen, a nélkül, hogy a közelben egyetlen szál ellenségét volna.

A diszlokáción 1871 január 18-án, a melyen a versaillesi császári kiállítás napját határozták meg, értelmetlen, zavart beszédet mondott. Végül is a főhadiszállásról haza kellett őt küldeni. Környezete még akkor sem gondolt arra, hogy a herceg elmebajos. Szórakó-

A császári fórumok romjai Rómában. — Augustus fóruma; déli részlet.

zás és újabb benyomások szerzése végett utazni küldték Olasz- és Spanyolországba. Madridban azonban beszámíthatatlanságának olyan kétségtelen jelét adta, hogy szükségessé mutatkozott őt a külvilágtól elzárni. Szivettepő jelenet volt, a mikor Lajos király elbúcsúzott testvéröccsétől, a kit rajongó odaadással szeretett. Egy órával később Ottó herceg útnan volt a nimfenburgi királyi kastély felé.

A késői barokk stílusában épített és park által körülvevett kastélyban a világtól teljesen elzárt életet folytatott a herceg. Néha meglátogatta őt édesanyja, Mária királynő, a ki tudvalevőleg porosz hercegnő volt. Ottó herceg rendszerint csendes volt. Csak néha mutatkozott nála különös paroxizmus. Ilyenkor dübölt reszkető hangon követelte, hogy kísérjék vissza Münchenbe, a hol mint trónörökösnek kötelességei vannak. A mikor azután jósaog, szelid szavakkal, vagy a szükség szerint szigorú rendszabályokkal kívánáságotól eltántorították, gőrcsős zokogásra fakadt. Szemből sűrű könyv fakadt s az izgalmas jelenet nem egyszer azzal végződött, hogy a szerencsétlen herceg eszméletlenül került el a padlón. Az 1878. év egyik korai őszi napján egy sajátságos eset folytán a herceget Nimfenburgból a messzebb fekvő és sokkal inkább elhagyott sleiszeimi kastélyba költöztették. A herceg ugyanis módot talált arra, hogy egy kirukkoló szvaliszérezred előtt mutatkozzék s könyörgött az ezrednek, hogy szabadítsa őt meg. A hű katonák hajlottak a kérésre s már-már készülődtek, hogy megmentsék, a midőn a lármarra az ápolók megjelentek és a szerencsétlen herceget ismét visszavitték a kastélyba. Itt a herceg rettenetes erővel ráni kezdte az ablak vasrostélyait és szivettepő hangon kiáltozott a katonák felé!

— Segítség! Segítség, szvaliszérek! Meg akarnak ölni. Alig negyvennyolcz óra múlva Ottó herceg Sleiszeimbe került, a hol fokozottan őrizték.

Később a Fürstenried-kastélyba szállították, a melyet azóta sem hagytak el. A kastély idegerősítő, illatos erdőben van s elragadó kilátást nyújt az Alpsekre. A beteg uralkodónak a kastélyban egész sereg pompás szoba és szalon szolgálta kényelmére. A kastélyt a külvilágtól magas fal választja el, a melyet állandón katonák őriznek, úgy, hogy senkisé juthat be. A szigorú rendszabályok ellenére mégis sikerült a szerencsétlen királynak egy ízben — természetesen hosszú idővel ezelőtt — észrevétel nélkül eltűnnie a kastélyból. Órák hosszat tartó izgalmas kutatás után a közeli erdőben találták meg, a mint egy fa alatt ült álmodozásba elmerülve. A mikor ráakadtak, minden ellenállás nélkül engedte magát visszakísérni a kastélyba.

A környezetnek rendkívül nagy fáradságába került a király bizalmatlanságát leküzdenie. Az utóbbi napokban azonban már teljesen érzéketlen minden iránt, olyanira, hogy néha szenvedelmes dohánzó volt, teljesen megfeledkezett a szivarozásról.

Gyakran fölmerült a kérdés, vajjon a beteg király tudatában van-e annak, hogy fűtestvére, II. Lajos király meghalt s a trónon ő lett az utódja. A végzetes júliusi napon, a mikor II. Lajos király 1886-ban a starebergi tóban halálát lelte, Ottó herceget kíméletesen értesítették a szerencsétlenségéről. Közölték vele, hogy ő lett Bajorország királya. Akkor még gyakran voltak világos percei s nyilván megértette a szomorú jelentést, mert megbotott hangon rebegte:

— Szegény Lajos! Szegény Lajos!

E szavak után behunyta szemét s mikor ismét föltekintett, könnyes volt a szeme.

Képünk a trónjától megfosztott bajor királyt egy régebbi felvétel után mutatja, körülbelül 1871-ből, újabb képe nincs, mert ezután nem sokára bekövetkezett a szomorú fordulat, az elmeaj kitörése, a mi után természetesen már nem készülhetett újabb fényképe.

KÉPEINKHEZ

A császárok fóruma Rómában.

A régi rómaiaknál említett fórumok alatt a lakosság nyilvános gyülekezőhelyét értjük, a mely helyeken hivatalos dolgaikat végezték, gyűléseket tartottak, bírásokokat s magán ügyes-bajos és üzleti-dolgaikat megbeszéltek.

Rómának kezdetben csak egy ily fóruma volt, de mivel az ilyen középület számba menő alkotás rendesen magán viselte az építései kor építőművészet fejlettségének és az uralkodó császár bőkezűségének nyomait, szóval műemlékszámba ment, a későbbi császárok is, hogy nevéket és híruket megörökítsék, újabb és újabb fórumokat emeltek, természetesen egyik díszesebbet és monumentálisabbat a másiknál. Így keletkeztek azután az első fórum, az úgynevezett: Forum Romanum után a Traján, az Augustus, a Nerva, a Vespasian császárok stb. fórumai s még vagy tizenkét ilyen fórum, a melyek mindegyike az akkori római építészet egy-egy remeke volt.

A császárság bukása után senki se törődött a császárság szomorú napjaira emlékeztető eme műemlékekkel s így évszázadok hosszú során rombadőltek, elpusztultak a fórumok is. Köveit elhordták vagy éppen házakat és templomokat építettek egyik-másik fórum talapzatára, más részük pedig logelő lett.

Mínthogy azonban utóbbi időben a kulturáltabb nemzeteknek általános törekvése, hogy őseik után maradt bármiféle műemléket és műtárgyat, a minek kor- vagy művészettörténeti jelentősége van, ha csak lehet, meg kell menteni, az olasz közoktatási minisztérium régészeti és művészeti osztálya is hosszabb idő óta folytatott ásatásokkal igyekszik napfényre hozni s tataroztatással, a mennyire lehet, helyreállítani a fórumok romjait, hogy így megmentsse a teljes pusztulástól a régi Róma szépségét és dicsőségét hirdető több ezer éves műemlékeket.

HIREK.

Helyreigazítás. — Lapunk folyó évi 46. számában több sajtóhiba fordult elő. — Így: az 543., 545. és 547. oldalon a képek alatt szövegből Lamperth Lajos név után kimaradt az «örmoster» rendfokozat. A Lukács törzsörmoster felállítására vonatkozó szövegből az 540. oldalon elmaradt tolvaj Nagy Gábor csendőrségi felügyelő ur «tábornok»-i rendfokozata.

Adomány. A létesítendő csendőrségi internátus eljávra a titeli őrs 2 koronát adományozott. Ezen összeggel az alap vagyona 30,419 K 07 fillérré emelkedett.

Egy csendőr megtámadtatása. Miklósi Gyula rimairtványi őrsbeli csendőrt november 9-én, tanukiballgatásra utaztatában a Dobronya és Zólyom közötti országúton 7-8 ittas egyén megtámadta. Miklósi csendőrt támadói ellen kardot használt s azok közül egyet megvágvá, súlyosan, de nem életveszélyesen megsebesített.

Egy őrmester megsebesítése. A szabolesmegyei Polgáron, november 10-én este, a községben sétáló Lőrincz János őrsvezető ez. őrmester, ottani őrsparancsnok csendzavaró ittas legényekkel találkozott, kiket csendesebb viselkedésre utasított. Ezért a legények az őrmester körülfogták s mielőtt az még kardját használhatta volna, egy zsebkéssel balszemöldöke fölött megszurtták. A vértől borított őrmester a megszurtatása után menekülni igyekvő legények közül Sirokai Mihályt elfogta. Az elfogott legény az őrmester bántalmazását tagadja. Az ily módon még ismeretlen tettes ellen a nyomozás folyamatban van. A 10—12 napi gyógytartamu sérülést szenvedett őrmester az őrsön vétetett ápolás alá.

Ellenzegülés. Vanyek István csendőr, november 10-én Szolnán, szolgálatteljesítés közben Fradrik Pál felsőozorányi lakos ellen, ellenzegülésből kifolyólag, annak könnyű sérülésével végződő kardfegyvert használt.

Szerkesztői üzenetek.

F. A levelet Raschel főhadnagy átvette.

N. K. J. A rendezők feljelentésköz.

K. 2. Végkielégítést kap. Az összeget a kiadott táblázatokból kiveshatja.

Vitakozók. A nyugdíjat elveszti.

A. T. Általában a francia, német és angol nyelveket tekintik világnyelvnek.

Bükkösdi malom. Ez a miniszteri rendelet nem tesz különbséget a gép- és egyéb malmok között.

1848. Párkányi. 1. «Csendőr úrnak alázatosan jelentem stb.»
2. Bármely könyvkereskedésben megnézheti és ha tetszik, megveheti.

1884. Még nincs kialakulva.

204. Nem tudjuk, hogy hány éve szolgál?

Magyar János nyug. járásőrmester Óbecse. Ha 1912. évi január 1. óta lett nyugdíjra, úgy igényt tarthat a nyugdíj-emelésre s azt hivatalból kellett volna megkapnia. Ha az igény fennállása dacára nem részesült nyugdíjnyelésben, forduljon felviteljavítását az illetékes pótszázparancsnoksághoz.

Határszéli őrs. 1. Nézetünk szerint igénye van rá. 2. Sorsjegyei ezimé nem írta meg, így azok húzásairól választ nem adhatunk.

XI. J. Kérjenek felhívást a hatóságtól. 2. Nézetünk szerint kikérdezhető.

1982. Illetékes helyre juttattunk. Ajánljuk azonban, hogy kérséget szolgálattal uton adja elő.

P. F. lovascsendőr. Olvassa el az Illetékesabályzat 98. §-át.

Vitakozók. K. J. 1. El-kell fogni az illetőt és azután vele a II. Szolg.-ut. 75. §-a szerint eljárni. 2. Forduljon a helyben levő tiszti előjáróhoz.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ő eszásári és apostoli királyi Felsége 1913. évi nov. hó 7-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

postupiki Kosztka Pál vezérőrnagynak, saját kérelmére nyugállományba való helyezését legkegyelmesebben elrendelni és legkegyelmesebben megparancsolni méltóztatott, hogy nevezetnek ez alkalomból a legfelsőbb megelegetés kifejezése tudtul adassék.

A nyugállományba való helyezés napja: 1913. évi december hó 1-je.

Lakhelye: Pozsony.

Áthelyezett:

1913 november hó 8-ával:

Demol Károly, III. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, a budapesti I. honvédszázarezd tartalékába.

Kinevezettek:

1913 november hó 1-ével:

csendőr járásőrmesterekké:

Orbán Elek	őrmester (1. rangszámú) az I.,
Horváth István II.	(2. " ") a VII. és
Lukács Ferencz I.	(3. " ") a II. sz.

csendőrkerület állományában.

Előléptetett

1913 november hó 1-ével:

őrsvezető ez. őrmesterré:

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Kalmár Vincze csendőr ez. őrmester.

Villamos és gézerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón linom és jó hangszert állítani, mint **REMENYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszer, legyen az hegedő, gordonka, zrimbalom, harmonium, harmonika, fcs., rézfúvós-hangsz. hár. stb. míg **Remenyi** legújabb hangszerjei ezeké át nem olvassa, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Könyv költségtérítéssel. Kivétel a világ minden részébe szagyan és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerzően és olcsón. - Minden hangszerrel külön-külön árjegyzék kéréndő.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapirokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

☎ Telefon 153-44. szám. ☎

Alaptőke 1.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzre való eladása.

Elfogadjunk betéteket takarékpénztári könyveikére. I. Oly lakbérletiek után, melyeket hat hónapig felmondási idő leköltése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkeamatadó levonásával). II. Oly takarékbetét után, melynek a betét az I. pontban jelzett - megadási időt ki nem kofli, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkeamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapirokra, sorsjegyekre, vidék. nte zetek részvényre.

Személyi kölcsönökhöz fogadjunk kezesség mellett vagy elzálogos biztosíték ellenben, ju anyos kamattal mellett. Utalványok, intézkények és chequek beszedését civilhajuzgen mércéelt költségek felszámításával. Vesszünk e a aduok értékpapirokat, idegen pénzeket.

Katonai szolgálati jellel elláttattak:

A II. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel elláttattak:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Gergely Ferencz csendőr, 1913 október 28-án;

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Piszk Emil őrsvezető cz. őrmester, 1913 október 28-án.

Névváltoztatás.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Vavró Mihály csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1913. évi 164,784 VI - a. számú engedélye alapján, vezetéknévét «Váradi»-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Keszöcze István csendőr, Gregor Irénnel, 1913 okt. 2-án, Pancsován.

Galicza Mihály őrsvezető cz. őrmester, Balogh Máriával, 1913 október 11-én, Szegeden.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Mátyási János csendőr cz. őrsvezető, Csöré Marcellával, 1913 szeptember 25-én, Tiszakálmánfalván.

Gavrilutiu Tivadar csendőr cz. őrmester, Schebián Annával, 1913 október 11-én, Főtön.

SZÁNTÓ JÓZSEF

kerékpár, gramofon
és gépek áruháza. SZEGEDEN, a városi bérpalotában.

a csendőrkerület 36 év óta az egész országból vásárol nálam, 10.000 elismerő-level, Jellel kitüntetésű díjazásért. Elvem: Nem olcsóságokkal versenyezni, hanem kiűlni árut szállítani. : : : E veddül képviseltem! Eredeti Pathé tőnék üli beszélgépek és lemezek : : :

HELIOAL, PREMIER, POSTIELON, BRITANIA és hegyi kerékpárokból, kerékpár szerelések és gummikból, csendőrségi varrogépekből, órákai vászarték mindenkori. Lemez választékot készítségül küldök. Képes nagy árjegyzék és kottajegyzék díjtalan : : : :

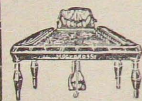
Eredeti gramofon-tűs gép és angyalos lemezek. Pompos címzet kérek, mert több hasonnevű egyén van Szegeden.

Csendőrségi kalapborítók á 1 kor. 50 fill.
Íróasztalra dobozok á 6 kor. **Íróasztalra rekesz-fedőlapok** 60 és 80 fillér.

Mind Ezeket előirászerinti méretet szerint és előírásnak megfelelő képekkel papírral bevázva — szögletes könyvek, melyek hivatalból bérmentre küldhetők címrebe és ugyan-
asak bérmentre küldöm vissza is — legjobban és szépen bekötöttnak, továbbá mindenféle könyvkötő munkát és bármily aléru dobozokat is külön méretek szerint előírt és kész kivételben, olcsó áron ajánl:
Makó Károly könyvkötő és dobozgyártó, 20 K-án felüli megrendelések portmentesek.

CZIMBALÓM

Legujabb szabad, acélszerkezettel, részlete is. Csodaszerű, tisztá hangzó gramofon (belsőlegesen 25 koronás) szelvényű. — Hozza: Fedák Sári, Király, Rézsa, Berzse, Bonci, Caraso-tól legszebb lemezek 2 K 50 F.

Hegedűk világhírű mesterek mű utamánál.
Fuvolák, tárogatók, oltárak, harmónikák stb. Hurok. Javítás műterem stb.

Mogyorossy Gyula kir. szab. hangszergyár,
Epest, VII., Rákóczi-ut 71.

Szemes világhírű és jó munkaszer.
♦♦ Árjegyzék ingyen. ♦♦

FÜGÖGAK

A kinek műfogra, foghúrára, vagy fogtömésére van szüksége, az forduljon bizalommal lenti című fogmüterméhez, mely 10 éves fennállásával jó bérmentre szerzett és a közönség teljes bizalmát sikerült elnyerni. «Patent» szájpadlás nélküli fogorok és egyes fogak. Csinos fogak 22 kor. aranykoronák. Foghúzás fájdalommentesen 2 K. Fogtömés arany, platina, ezüst és ezemelttel 4 K-tól. Fogtisztítás hófehérre 2 K. Az utalam készített fogak szonnal megcsoklított, rápára kitöltésen alkalmasak. Szagot nem kapnak. Tíz évi irásbeli juttatás.

A t. csendőrségnek külön megállapított rendkívül olcsó árak! Telefon: József 41—16.

FENYVESI JENŐ
ÁLL. VIZSGÁZOTT FOGTECHNIKUS FOGTECHNIKAI MŰTERME
Budapest, VII., Thököly-át 22. I. em.

VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Gyár-u. 26. sz. (Gyár-utca és Horn Ede-utca sarkán.)

Szíves tudomásul, hogy üzlethelyiségünket, 1913. évi november hó 1-én VI. ker., Gyár-utca 26. szám alá (Gyár-utca és Horn Ede-utca sarkán) helytettük át.

Szíves tudomásul, hogy 1914. évre szóló, közkedveltségnek örvendő előjegyzési naptárainkat rendelőinknek díjtalanul küldjük meg, a rendelések beérkezése sorrendjében.

Könyvnyomda,
könyv-, papir- és
írószer-kereskedés,
a magyar kir.
csendőrségi hivatalos
nyomtatványok és felszerelési
cikkek legnaggyobb raktára.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre -- 12 korona

Félévre -- 6 korona

Negyedévre -- 3 korona

Szerkesztőség és kladóhivatal:
Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Erdők portyázása.

Irtó: S. sz. sz. sz.

(Vége.)

Ha erdőben orrvadásra bukkanna a járőr, a felé lehetőleg két oldalról kell olyképen közeledni, hogy míg az egyik csendőr czélbavett fegyverrel fa mögött állva vigyáz az orrvadász mozdulataira, addig a másik egy más irányból, fától-fáig húzódvá, készen tartott fegyverrel közeledik feléje. Mihelyt pedig az orrvadász ez utóbbi felé fordul, akkor meg ez áll meg, fegyverét czélba veszi, s a másik csendőr kezd közeledni az orrvadász felé.

Határszélén, a hol az erdőn sok csempészút húzódik végig, alkalmas pontokon lesállást kell tartani. Ezen helyeken figyelemmel kell tartani a csempészek és kivándorlók közeledését. Ilyen lesállások még éjjel is tartandók, mivel a vezetők kalauzolta kivándorlók és az utakat kitűnően ismerő csempészek ekkor mernek leginkább a rájuk néző kockázatos határvonalakon átkelni. A járőr a rajtaütést el ne hirtelkenkedje, s ha többen vannak a fókolomposokra, kivándorlónál a vezetőkre vesse magát. Vezető nélkül könnyű lesz összefogdosni a többit, még akkor is, ha valamennyien a szélrózsa irányában is szaladnak szerte. Egy járőr a sötétben szétszaladt kivándorlókat úgy fogdosta össze, hogy jó idő múlva az erdőben reájok hívogatólag kiabálni kezdett. A jóhiszeműleg visszatért menekülők vezetőkre vezetőjük helyett a járőrre bukkantak, de persze mire tevédsüket észrevették, akkor már késő volt.

Egy másik járőr koromsötét éjjel egy zsinget feszített ki a csempészúton keresztbe, s annak egyik végét kezében tartotta, a másik végét egy fához kötötte. Midőn az egyik csempész éjjel a zsinogba belébotlott, akkor már ő is ott termett, s az illetőt elesípte. Tanácsos a csempészutat koromsötétben száraz galyakkal is behinteni. A galyak recsegése a járőrt mindenesetre jó messzire figyelmeztetni fogja, hogy ott jár valaki.

Éjjel a halló-, nappal a látóérzékére van inkább utalva a csendőr. Földre lapulva a zajt messzebről lehet meghallani. Nappal jó kilátópontok keresendők fel, a honnan egy jó táveső megfizethetetlen szolgálatot tesz. Télen az első hó leesésekor legjobban lehet felismerni, hogy melyek a használt mellékutak, s milyen irányból

jönnek oda és milyen irányban térnek le róla a csempészek.

Ha eltévednénk az erdőben, akkor gondoljunk el, hogy melyik világtáj felé esik azon tereptárgy, a melykhez eljutni akarunk, azután akár a nap után, akár a fák moha szerint határozzuk meg a kérdéses világtájat, s ezen irányban haladjunk szüntelen, míg csak egy jött utra nem akadunk, vagy míg valakivel nem találkozunk, a ki utbaigazít. Akkor is boldogulunk, ha egy egyenes irányt veszünk fel, s attól azután el nem térünk, akár milyen nehézségekkel is kell megküzdönnünk. Medve, hínz, farkas és egyéb dúvadot ne bántson a csendőr, s csak övédelem szükségéből használja ellenük fegyverét. Más okból ne löjjen rájuk, mert fegyvereink vadászati czéllokra nincsenek berendezve, s a megsebesített fenevadak reátámadva halálra sebesíthetik. Ha pedig egy dúvadot övédelemből elpusztítanak, akkor erről értesítse a vadászterület tulajdonosát, mert a lőtt vad ilyen esetben annak a tulajdonát képezi.

Nyáron gyakran előfordul, hogy a járőr erdőszélén tart nagy pihenőt. Ez azonban nem tanácsos dolog, mert megeshetik, hogy a járőr mindkét tagja elaludván, orrvadászok, vagy gonosztevők lepik meg, s ha egyéb baj nem is, de annyi érheti a járőrt, hogy fegyverét elveszíti. Tartuok csak be a szabályt, s a nagy pihenő helyéül zárt helyet, pl. az erdőor lakását választjuk.

Ha gonosztevőket, vagy orrvadászokat erdőben keres a járőr, ebben legsikeresebben az erdőor támogathatja, ki a nyomok felismerésében nagy gyakorlattal bír, s a kinek segítségére lehet kutyája is. Ha a keresett személyek kősziklahasadékokba, barlangokba menekültek, nem tanácsos azokba utánnk bemenni, hanem a barlang közelében kell lesállást tartani. Erre a czélra azonban több járőrre van szükség, mert az ilyen lesállás esetleg napokig is eltarthat, már pedig egy járőr több napig figyelemmel öröködni képtelen.

Előfordulhat, hogy a csendőrség oly vasuti vonal biztosítására rendeltetik ki, mely erdősegekben is áthúzódik. Ilyen helyeken a vonalra a járőrök sürűben állítandók ki, s a vonat elhaladása előtt a vágányok melletti erdősegek alaposan átkutatandók. Vonatrablók, anarchisták, a vonat ellen tervezett merényleteiket legsikeresebben az erdőből intézhetik, ezért a köfejtők, szén és mészegetők,

Hegedűt, harmonikát, tárogatót,

és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER I.

sz. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Békőkezi-Tárogató-felhalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyár: Ónódház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsereje. — Árjegyzék minden hangszer őt külön küldetik.

akik erdőben a vasútvonal mentén dolgoznak, különösen a vonat elhaladásakor szigorúan felügyelendők. Legtanácsosabb ilyen helyeken a munkát ezen időre batóságilag beszüntetni. Ha pedig ez nem lehetséges, akkor a figyelem főleg arra irányuljon, hogy nem dolgozik-e ezen munkahelyeken olyan munkás, a ki csak néhány nap előtt jött arra a vidékre, mert lehet, hogy az ilyen épen a merénylet elkövetése végett szegődött munkába, a mi főképen anarchistákról tételvezhető fel.

Végül még csak arra akarom a járőrök figyelmét felhívni, hogy az erdőben megtartott hajtóvadászaton a vadászejegyek ellenőrzése végett ne rontson neki a hajtásnak, mert egyrészt a vadászt a vadászatban akadályozni nem szabad, másrészt, mert a sűrűségben megeshetik vele, hogy vad helyett őt éri a lövés. A járőr ilyen esetben egy észrevétel helyen várja be, míg a hajtás véget éri, s a vadászok egy helyen összegyűlnek s csak ekkor lépjen elő és követelje a vadászejegyek előmutatását.

A járőrök eligazodásakor a szolgálat mikénti teljesítésére nézve az őrsparancsnok tartozik az utasításokat és figyelmeztetéseket megadni. Azt hiszem, hogy ezikkem gondos átolvasásukor sok olyan körülmény fogja az őrsparancsnok figyelmét megragadni, melyek a járőrök eligazításakor anyagul felhasználhatók.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

A harag rossz tanácsadó!

Írta: Máthé Miklós törzsőrmester.

Pirkad, de a rendes, szép rózsaszínű hajnal helyett szokatlan vörvörös szín terül el a keleti égbolton, a melyet szürkés-fekete felhőfoszlányok tarkítanak itt-amott.

A kakasok folytonosan, mindig erősebben és sűrűbben kukorékolnak, mintha Csőronfalva községben az ő fizetett kötelességük volna a lakosság felébresztése.

Becker Tóni gazda is, felébredt a szüntelen kukorékolásra s nagy ásitozva kicsoszogott a tornácra. A hajnal szokatlan vörössége pár pillanatra zavarba hozta, azt hitte, valami rendkívüli tüzvész fénye vetődik fel a keleti láthatáron.

Am ökleinek a szeméi megdörgölésében megnyilvánuló használata csakhamar felderítette előtte a szokatlan vörösség jelentőségét s eszébe jutván a Csizói jóslata is, hogy: 'reggeli veres ég esőt jelent vagy szeleket!' Konstatálta, hogy valamely rendkívüli eseményre, esetleg nagy viharra van kilátás, a mi — június 12-ike lévén — nem is volt alaptalan jóslásnak tekinthető.

Ezek megállapítása közben az utcái kerítésig sétált Tóni gazda, hogy az utcára kitekintsen. Még ugyan csendes volt az utca, változás sem történt rajta este

óta semmi, de hát ez már rendes szokása a falusi embernek.

Első pillanatra Tóni gazda se látott semmi különösöt, de mikor a vörvörös felhőzet után a földet is vizsgálódás tárgyává tette, egy fekvő alakot vett észre a kapusarak közelében a járda szelén.

— Ejnye, ejnye, ki lehet ez a semmirekellő, a ki ebben a nagy dologidőben így leissza magát! — dörögte Tóni gazda ékes sváb nyelvezettel; de mert a földön heverőnek sem szuszogását, sem hortyogását nem hallotta, sem mozdulatait észre nem vette, a kíváncsiság csakhamar kibajította az utcára.

Itt azonban olyan meglepetés várt a különben nyugodt természetű Tóni gazdára, a melytől szinte földbe gyökereztek a lábai. Mert nem beruggott embert talált ott, hanem egy kihűlt hullát nagy vértócsában fekvő, a mely körülmény és a fej roncsolt állapota alaposabb megtekintés nélkül is teljesen igazolta, hogy bizony a ugon von útvé tükétesen.

Erre már olyat rikkantott Tóni gazda, hogy nemcsak a saját házanépe, hanem a szomszédok is az utcára rohantak s körülvévén, megtekintvén a hullát, csakhamar megállapították, hogy az nem más, mint Fröh-wirth Mihály ottani lakos.

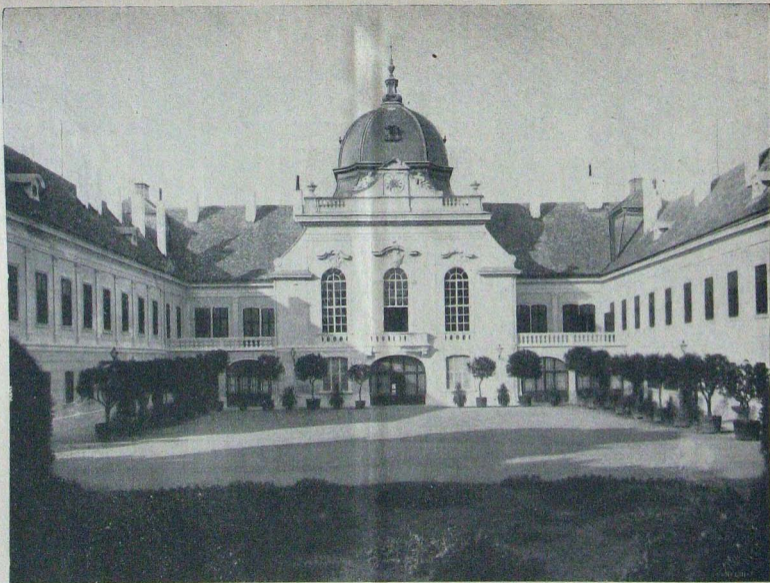
Igy adta elő a hulla felfedezése történetét Tóni gazda Czelter Mihály őrmester előtt, a ki már a kora dél-előtti órákban megjelent Csőronfalván a tettes kinyomozása végett.

A hullanézők ugyanis, mikor már jól kibamulták magukat a nem mindennapi látványosságon, értesítették a községi előjáróságot, ezek pedig a helybeli orvost s mikor így hivatalosan is megállapították, hogy büncselekmény forog fenn, különöz utján azonnal értesítették az illetékes lakompaki őrsöt a rémes esetről, a honnan Czelter Mihály őrmester, Horváth István és Major Rezső csendőrökkel késedelem nélkül a helyszínére siettek.

Az előjáróság ezalatt, hogy hivatalosan kötelességének mindenesetleg tegyen, felzavarattá a már nyugvóra tért két éjjeliőrt s egy-egy feldőzi pálinkával kárpótolván őket a felbeszakított hajnali álomért, erősen rájokparancsoltak, hogy a hullához, a melyet egy ócska ponyvával letakartak, még hozzátartozóit se engedjék közelíteni, míg csak a helyszínéről való elszállítását hivatalosan engedélyezve nem lesz.

A két őr meg is felelt a kötelességének emberül, mert távol tartotta a hullához közeledőket; eközben azonban úgy eltaposták a hulla körül már a felfedező által is jól eltaposott nyomokat, hogy a különben is szaraz földön semmiféle dulakodás vagy egyéb nyomot fel nem fedezhetett Czelter őrmester, a miből a nyomozás valamely irányban való bevezetésére hiündulási pontot nyerhetett volna.

Ha fáj a feje, ne tétovázok, hanem használjálj azonnal **Beretvás-pastillát** mely 10 perc alatt a legmálcacsabb migrainét és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógyszerárban. Készíté: Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítással.

A gödöllői királyi kastély a belső park felől. — Erdélyi fényképe.

Egyetlen bűnel egy nagy darab kő volt, a melyről azon körülményről fogva, hogy be volt fecskendezve vérrel, sőt agyeczafatok is voltak rajta, következtethető volt, hogy a hulla fejét azzal roncsolták össze.

Ilyen körülmények mellett azt kellett megállapítani: hogy Fröhwrth Mihály előző este kikkel és hol volt, miként és mikor kerülhetett a jelzett helyre; mert, hogy a tettes azon a helyen végzett áldozatával, azt a nagy vértócsa igazolta; azt pedig, hogy az eset körülbelül éjjeltájban történt, a hulla merevségéből az orvos igyekezett megmagyarázni.

A hulla hozzátartozói csupán annyit tudtak mondani a nyomozó járőrnek, hogy Fröhwrth előző este kilenc óra tájban az olvasókörbe ment s bár szokatlan volt előttük nevezett elmaradása, nem keresték, gondolván, hogy majd csak hazatér.

Az olvasókörben, mint az előkerített tanúk igazolják, éjti 11 óra utánig tartózkodott Fröhwrth, néhány ismerősével, az akkor éppen folyamatban volt tagosításról beszélgetve s akkor, miután az ő lakása irányába más nem ment, egyedül indult el hazafelé.

Haragosa, úgy hozzátartozói, mint ismerősei állítása szerint, nem volt, az olvasókörben se volt összeszólalkozása senkivel s így senki se tudott a legesekelyebb felvilágosítást sem adni arra, hogy hazafelé menet közben ki és miért támadhatta meg az egyébként jómodu embert, mert hogy a nála volt csekély összegű pénze és zsebjárja megvolt, gyanakodni se lehetett arra, hogy rablás szándékából támadták meg s ütötték agyon.

Abból a körülményből pedig, hogy a hulla felfedezési helye körül lakók semmiféle zajt, segítségért való kiabálást nem hallottak, arra lehetett következtetni, hogy a tettes rövid idő alatt s a nélkül végzett áldozatával, hogy az sokat, vagy egyáltalán kiabálhatott volna.

Ezt megerősíteni látszott a hulla boncolásakor felderített azon körülmény is, hogy a gégecsontok összeforrtak voltak, még pedig — mint az orvosi szakértők állították — kézzel való erős szorítás folytán, mert a markolás nyomai a nyak oldalrészein észlelhetők voltak.

Már mindazokat a tanukat kérdezte Czelter örömszer, a kik az elhaltal előző estén érintkeztek s a kik hullája körül legelőször megjelentek, de vallomásuk semmiféle adatot nem nyújtott a tettes kiderítésére. Csupán egy, az eset helyszíne mellett lakó gazda volt még hátra, a ki akkor éjjel 12 óra után Sopronba ment kocsin; ettől reméltek még irányító és felderítő adatokat.

Este ez az ember is megérkezett s bemondása alapján, bár személyeket meg nem nevezhetett, mert magát az esetet, sőt a hullát sem látta, mégis sikerült a tettest másnap kideríteni és elfogni.

E tanu ugyanis — mint bemondta — mint az utazni szándékozónál gyakori, ébren aludt és éjjeltájban az utazáról zajt hallott s a mint az ablakon kitékintett,

három embert látott az ablaka alatti járdán elhaladni, a kik, a mint beszédjükből kivehette, a tagosításból kifolyólag valami megkárosításról beszélgettek magyarul, a mi csak azért kellett fel a tanu figyelmét, mert a község egész lakossága tősgyökeres sváb lévén, közülök az őrgebek nem igen tudtak magyarul s a kik tudtak, azok is csak akkor beszéltek e nyelven, ha másként magukat meg nem érthették.

Alig haladt e három egyén 30—40 lépésnyire, mikor tanu, a ki már elfordult az ablaktól, hogy lefeküdjék, pár szóból álló hangos kiáltást hallott, mire újból az ablakhoz lépett s ekkor látta, hogy abból az irányból, a merre az imént említett három egyén elhaladt, egy gatyás férfi jön sietve visszafelé. Pár pillanat múlva ez utóbbi irányból egy erős kiáltást hallott a tanu, de mivel több hang, zaj vagy láрма többé nem volt hallható és sem a gatyás ember nem ment vissza — tanu szerint — elhagyott társai után, sem ez utóbbiaknak beszélgetését, vagy a tőlük elvált egyén utáni jövetelét nem észlelte, lefeküdt és sem ekkor, sem elutazásakor nem törődött az eset további fejleményeivel és mert nem abba az irányba kocsizott el, a hol a hulla feküdt, nem látta azt s az esetről is hazaérkezéskor értesült csak.

Nosza lett hajszja a magyarul beszélő emberek után. De csak akkor akadtak a helyes nyomra, mikor a koreszmában kezdtek puhatólózni abban az irányban, hogy fordult-e meg valamelyikben magyar ember, mert hogy a helybeli svábok egymásközt beszéltek volna magyarul, az a legjobb akarat mellett sem volt feltételezhető.

Igy tudták meg, hogy egyik koreszmában, aznap este, a tagosítást végző mérnökök magyarajku alkalmazottja borozott két magyarul is beszélő helybeli lakossal, a kik csakugyan abban az időtájban távoztak el a koreszmából, mind a hárman együtt, mikor a fentebb említett tanu látta őket.

Hamarosan előkerítették a keresett magyart s ennek bemondása után két társát: Steiner Jánost és sógorát, a kik mindjárt beismerték, hogy csakugyan együtt voltak a jelzett éjjelen és együtt mentek hazafelé abban az utcában, a hol a hullát reggel megtalálták.

Előadták továbbá, hogy Fröhwrth Mihálylyal ugyan nem találkoztak, de a mint az uton haladva arról beszélgettek, hogy a tagosítás sok birtokost megkárosít és Steiner haragosan bizonyítgatta, hogy joggalannul fogták rá, hogy az ő földjéből a tagosítás alkalmával elvett többletet ő a község földjéből szántotta volna el és megjegyezte, hogy majd visszacsinálják még azt, nem nagy távolságból valaki utánok kiáltotta: »majd sz...nak nektek!«

Steiner e szavak hallatára hirtelen visszafordult s e szavak közben: »majd sz...k én neked mindjárt!« őket köszönés nélkül otthaggya, visszament, nevezett sógora és a mérnöki alkalmazott pedig továbbhaladtak és Steiner-

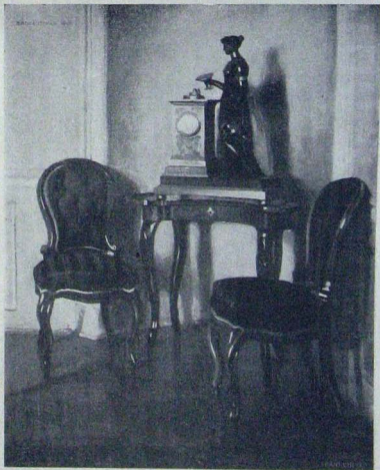
BUTOR

készpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
ERBENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TEREZKÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. : : Telefon 88—59.

BUTOR

A kápolna.

Biedermeier-sarok.

A gödöllői királyi kastélyból.

rel többé nem találkoztak. Steiner János ennek kiegészítésül beismerte aztán, hogy ő mindjárt megismerte a hangjáról, hogy Fröhwrth Mihály az, a ki utóköz kiállott; és mivel Fröhwrth is azt állította a község-házánál való megbeszéléskor, hogy az ő — a Steiner — ekeje jól fogott a község földjéből, az ez alapon elvesztett földje miatt a nélkül is haragos lévén, a sértő kiállítás miatt még jobban megharagudott s a mint odaért Fröhwrthhez, minden szó nélkül turkonragadta azt és mérgében úgy megszorította a nyakát, hogy mire eleresztette, Fröhwrth élettelenül zuhant a földre, akkor pedig egy épen kezeügyébe került darab kővel összeverte annak a fejét és aztán hazament a nélkül, hogy társait felkereste volna s otthon akkor, vagy másnap társainak az esetről említett tett volna.

Igy aztán kétnapi szorgos nyomozás során kiderült a lakosság körében nagy visszatetszést keltő eset, a melynek következményeként rászabott büntetés tartama alatt elég ideje volt Steiner Jánosnak gondolkodni azon, hogy bizony a harag rossz tanácsadó...

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Budapest.

Nevezetes jubileumot ült november 17-én Budapest székesfőváros: ekkor töltötte be fennállásának negyvenedik évfordulóját. Ez évforduló alkalmából érdekes visszaemlékezést olvassunk a »Budapesti Hirlap«-ban a főváros akkori állapotáról.

Pest, Buda és Óbuda külön-külön Európa legrégebb városai közül valók, de Budapest, a három szabad királyi városból egyesített főváros csak most lép be fennállásának ötödik évtizedébe.

Voltaképpen csak a legutolsó negyven év alatt mutatott a főváros minden tekintetben nagyarányú fejlődést, mióta Pest városát (szigorúan th-val írták ezelőtt minden okmányon) mintegy magához ölelte a Duna-jobbparti városokat, a melyek minden tekintetben külön-külön városokat alkottak. Együttens fejlődésről azonban nem igen lehet beszélni a most már egyesült városoknál, mert míg Óbuda azóta úgyszólván alig fejlődött, Buda (a mostani első és második kerület) szintén a régi arányokat mutatja föl a legutóbbi keletkezett Lágymányos kivételével, — addig Pest régen elhagyta a régi határokat, lakóinak száma csaknem megháromszorozódott és minden tekintetben világvárosias jellegűt öltött.

A pesti oldalon legkevésbé változott az idő alatt a szűk határok közé vont Belváros. Sok régi, görbe utca eltűnt ugyan s ma négy és ötemeletes paloták állnak azokon a helyeken, a hol azelőtt a dunai halászközponty-sátorai álltak, azonban nagyjában megmaradt minden a régiben. Nem érdektelen, hogy a Belváros régi, német nevű utcái mint magyarosodtak meg az idők folyamán. A mai Erzsébet-tér csak az 1866-iki térképeken szerepel ezzel a névvel. 1817-ben Markt-Platz volt a neve; itt tartották a régi híres pesti vásárokat s a teret földszintes és egymeletes házak szegélyezték. Az 1838-iki árvíz

szel a környéket nagyjából rombadöntötte s az árvíz után e helyen több új utca keletkezett. Az Erzsébet-tér székrebbre szorult ez új építkezések következtében s új nevet is kapott: Jahr Markt-Platz lett belőle. Idővel ezt az elnevezést sem találták megfelelőnek és Neuer Markt-Platz-ot csináltak belőle.

A mai Kálvin-tér, a melyet a múlt század elején Heu-Platznak neveztek, a 60-as évek folyamán a Széna-tér nevet kapta. De mert ugyanakkor már Széna-térnek hívták a mai budai Széna-teret is, a Kálvin-templomról Kálvin-térnek neveztek el a teret.

A mai Deák Ferenc-utca a múlt század folyamán a Bruck-Gasse, Grosse Bruck-Gasse és Nagyhid-utca neveket viselte.

Mindezekből látható, hogy az utcaneveket azelőtt elég gyakran változtatták. Ennek az volt az oka, hogy Budapestről rendszeres térkép azelőtt nem volt, az utcák nem voltak fölirattal ellátva, sőt a legtöbb utcának neve sem volt. Mikor 1873-ban az egész főváros területét térképezték, meghatározták az utcák nevét is, a mi aztán az utcanevezevéket állandóbbá tette.

Igy az első, rendszeres térkép, a mely a főváros területéről készült, ma negyven éves. Ez a térkép tiszta képet adja annak a változásnak, a melyen Budapest ez alatt az idő alatt átesett; szinte rendszer nélkül épült, egyes részeiben pedig megmaradt a régiben.

A mai negyedik kerület területén megszüntek a következő utcák: a Lakatos-utca, Kalap-utca, Iskola-utca, Sebestyén-utca. Helyük ma be van építve. A mai Gizella-tér annak idején Régi-színház-tér volt, az Eskü-tér Hal-tér volt, a Lövész-utczából Királyi Pál-utca, az Uri-utczából Koronaherceg-utca lett.

A régi Pest Belvárosában már akkor is nagy érteke volt a teleknek, azért ezt a városrészt úgyszólván csak házak alkották, kertek nem igen lehetett találni. Dél felé menve, ott, a hol ma a Vámbáh-körút van (azelőtt Mészáros-utca), kezdődtek a kertek, még pedig kunyhakertek. Szorgalmas bolgárok gondoskodtak ezen a helyen arról, hogy a pesti közönséget naponként ellássák a szükséges zöldségfélével; ennek a környéknek egyetlen nagyobb épülete a ma is látható Vámbáh volt az akkori Sötéren.

Egyébként ezen a helyen fektették le az első lóvasúti síneket is, a melyek a mai Rákóczi- és Üllői-útra vezettek, de elágaztak a nyugati pályaudvar felé is. Itt találjuk a régi Kéi-nyul-utczát (ma Lónyay-utca) s a Három-pipa-utczát (ma Erkel- és Pipa-utca). Tovább menve itt volt a mai Knežich- és Tompa-utczák helyén a Fő-utca, a mely elnevezés azért sem volt helyénvalónak mondható, mert a beépített rész magvától már nagyon is távol esett.

Fő-utczákban különben sem volt hiány ebben az időben. A mai Arany János-utczát Fő-útnak hívták, a budai Fő-utca a mai vizivárosi Fő-utca volt s Óbudán a mai Lajos-utczát hívták Fő-utczának. Ez ugyan igen sok zavart okozott hosszú időn át, de azért minden városrészt csökönnyösen ragaszkodott a maga fő-utczájához.

A Ferencváros házai délfelé menve, egyre gyűrültek. A mai Ludovika táján már nagy homokbuckák voltak találatok, azon túl pedig lakóházakat nem igen lehetett találni. Itt kezdődtek a »Pest városi haszonbérék földek«.

A mai Ferencváros és Józsefváros közt már akkor is végighúzódott az Üllői-út, azonban a körútnak még nyoma sem volt ebben az időben. A Ferenc-körút

Valódi tajtékipák, szipkák

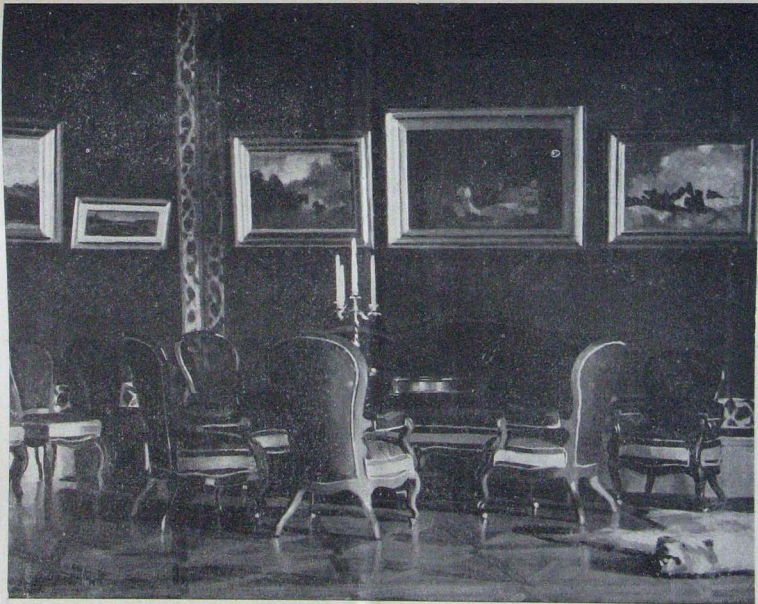
valamint az összes dohányzó-csészék legjobb minőségben és legolcsóbban kaphatók

SCHWARTZ FÜLÖP UTODÁNÁL,

Szegeden, Kárász-utca 6. — Alapítvaott 1866-ban.

Csendőrség részére előnyös részletfizetési kedvezmény! Kivételre képes árjegyzékkel valamint örsöknek választékkal szolgál.

A gödöllői királyi kastélyból. — Szalon. (Zádor István festményei.)

helyén a keskeny Malom-utca húzódott meg, míg a József körút helyén a teljesen elültűt Söröző utcát találjuk.

A józsefvárosi utcák közül a következő változások érdemesek említésre: Túrelem-utca (ma Kisfaludy-utca), Zsák-utca (ma Hunyadi utca), Stáció-utca (ma Baross-utca), Szőlő-hegy-utca (ma Madách-utca), Bodzafa-utca (ma Rökk Szilárd-utca), Sertés-kereskedő-utca (ma Népszínház utca). Ez utóbbinak különben csak az égyik oldalán voltak házak. A Kerepesi-út felé eső részét üres háztelkek és gyümölcsösökurtek határolták.

A mai Eszterházy-utca neve Ót-pacsirta-utca volt akkorában s a vele párhuzamosan haladó Szentkirályi-utcát Ósz-utczának hívták.

A Rókus-kórház alkotta negyven év előtt a Jakott rész határát. A mai Erzsébet-körütről kifelé menve mindegyre gyakoribbak voltak az üres telkek vagy veteményes kertek s a keleti pályaudvar környékének pocolyaiban a vizimadarak százeit puffantották le a «kiránduló» pesti nimródok. Minthogy a vám a mai Baross-téren állott, az azonkívül eső részt már teljesen külterületnek tekintették.

Az Erzsébetváros nagy kiterjedésű területén még igen szétszórva találjuk a házakat. A Szövetség-utca volt csak kivétel e tekintetben, annak ki volt építve mind a két oldala, bizonyára azért, mert ott nagyon olcsón lehetett a telkeket megszerezni.

Megtaláljuk egyébként a nyomát ezen a helyen a mai Csányi-utczának (akkor Kismező-utca), Klauzál térnek (István-tér), Kazinczy utcának (Kis- és Nagykereszt-utczák), Holló-utczának (Feketesas-utca), Dob-utczának (akkor Három dob-utca).

A fősorlatokból látható, hogy az utca elnevezéseknél gyakran alkalmaztak számveveket. Igen gyakori a 3-as szám, de őtig minden számot használtak. A Terézvárosban találjuk a Három-bárány-utczát (ma Podmaniczky-utca), Két-szív-utczát (ma Szív-utca), Három-szív-utczát (ma Desseffy-utca), Három-mozsár-utczát (ma Mozsár-utca) stb. A Teréz-körutat azonban hiába kerestük volna abban az időben, mert csak a keskeny Vas-utczát találtuk volna a helyén és csak egy kisebb részében. Azonban nem sok nyomát látjuk a mai Andrássy-útnak sem. Több apró utca helyén létesült a mai pompás Andrássy-út s elsöpörte az egykori Két-szerescsen-, Kiskét-szerescsen és Könyök-utczákat. Az Operaház helyét a Hermina-tér foglalta el, a melybe beletorkollott az egykori Retek-utca (ma Révay-utca).

A Váci-körútnak abban az időben Váci-út volt a neve s egyike volt Pest legforgalmasabb utczáinak. A Váci-körút és a Duna közt meghúzódó területen alig található néhány teljesen kiépített utca; leginkább a mai Arany János-utca (akkor Fő-út) környékén voltak házak, Ez a hely volt azonban a gyárak és raktárak helye is s ennek tulajdonítható az, hogy még később is ezen a környéken volt a legtöbb gyár és malom a pesti oldalon.

Ott, a hol ma pezsgő élet folyik, a Lipót-körút mindkét oldalán, az üres telkek végtelennek látszó láncolata húzódott meg ezeltől negyven évvel. Nemcsak a Lipjővárosban volt ez így, de az Erzsébetvárosban, Terézvárosban és Józsefvárosban is. Ezek az üres telkek az évek folyamán eltűntek, nagy paloták emelkedtek a helyükön s az egykori szétdarabolt, nehéz idöket átélő Pest, Buda és Óbuda szabad királyi városok helyén felépült a mai egységes székesfőváros: Budapest.

KÉPEINKHEZ.

Tóth József járásörmester.

Kitüntetett esendőratiszt.

Tóth József II. m. kir. III. számú esendőrkörületbeli járásörmester, hosszú és kitünő szolgálatai Legfelsőbb elismerésül, a koronás ezüst érdemkereszttel lett kitüntetve. A királyi elismerés e látható jelével folyó évi november hó 6-án gróf Csáky Zsigmond őrnagy, beosztott törzstiszt díszítette fel a járásörmestert a budapesti esendőrlaktányában, a hol is a törzsbeli tiszt- és altisztakar jelenlétében tartott rövid beszéd kíséretében az érdemkeresztet a kitüntetett mellére tűzvé, őt további buzgó és kötelességű szolgálatra, a jelenlevőket pedig hasonló jó példával eljáró szolgálatai tevékenységre buzdította, mire az ünnepély, a kitüntetett irányában való szerencsekívánatok általános kifejezése mellett, véget ért.

A kitüntetett járásörmester arcképét a jelen számbunkban bemutatjuk.

A gödöllői királyi kastélyból.

A további képeken a gödöllői királyi kastélyt s annak egyes külön részleteit mutatjuk be olvasóinknak.

A francia stílusú kastélyt Grassalkovich herceg építette 1740-ben, a ki akkor e kastélyhoz tartozó mintegy 22,000 hold uradalmi birtoknak és nagy darab vadászterületnek tulajdonosa volt. E család azonban teljesen kihalván, a magyar nemzet, az 1867-iki királyi koronázás alkalmából, úgy a kastélyt, mint a hozzá tartozó említett birtokot, mintegy három millió koronáért megvotta és koronázási ajándéknak az uralkodó birtokába iratta.

Attól az időtől fogva, évtizedeken át, gyakran tartózkodott a királyi család a gödöllői kastélyban s ezenfelül

vadászati évad idején valóságos vendégjárás is volt a fejedelmi birtokon, a mennyiben királyunknak fejedelmi vadászbarátai és a magyar arisztokrácia számos tagja rendszeren résztvettek a napokig tartó híres gézőlő vadászatokon s a rendkívül vadász területen a különféle vadak ezreit hozták terítékre.

Utóbbi időben azonban már ezek is megszűntek. Királyunk, habár udvari orvosa szerint, a gödöllői klimának öszi időnyben való élvezete előnyös volna is az egészségre, koránál fogva az utazgatás terhet és a lakásváltoztatás kellemetlenségét kerülni óhajtván, mindig ritkábban és ritkábban keresi fel kedvence Gödöllőjét s így a mintegy 150 szobából álló kastélynak és a nagykiterjedésű, mintá rendben tartott vadászterületnek csak olvétve akad egy-egy látogatója.

HIREK.

Váradyl-Laky-féle könyv. Fellekeltünk a következő sorok közlésére: *Mindazon csendőrök, a kik a Váradyl-Laky féle Novibazár—Szandák—Plevlje című műre előfizettek, azonban fizetési kötelezettségüknek ezideig bármily okból eleget nem tettek, felkértnék, hogy a birtokukban levő chequelap felhasználásával az előfizetési összeget a kikötött feltételek mellett terminus szerint beküldjék szíveskedjének.*

Adományok. A létesítendő csendőrségi internátus alapja javára újabban a következő adományok folytak be, u. m. a II. kerülettől, Vezérlofaluakért 5 K, a pomázi őrstól, Földváry Béla ottani lakos adománya 20 K, a szendrői őrstól, az ottani iparosifjúság által rendezett táncmulatság tiszta jövedelme 24 K, végül (Hein György hadnagy-számvivőtől 100 K.) Ezen újabb adományokkal az alap vagyona 30,568 K 07 fillérre emelkedett.

Iskolaavatás. A kormány nagy áldozatkészségével Nagyváradon épült országos csendőrskola építkezése és felszerelése immár teljesen befejeztetvén, az rendeltetésének november 20-án, a honvédelmi- és belügyminiszter urak kiküldöttének, valamint a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjének jelenlétében utóbbi által ünnepélyesen átadott. Az iskolának díszben kivonult tanári kara és hallgatói előtt az iskola nemes rendeltetését aposztrofálva, tolvsvai Nagy Gábor tábornok úr, a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője, magasszónával felavató beszédet mondott. A felavatót és a kultúra minden eszközével felszerelt iskolát annak ezidőszertini parancsnoka, Kiss László alezredes vette át.

Kérelem. Butyk János, az ugocsamegyei Kisrakaszon (u. p. Veresmart) állomásozó próbacsendőr kéri a vele 1913 szeptember havában Kassán felszerelt Gründt Vendel és Tóth Vendel próbacsendőröket, hogy egy fontos ügyből kifolyólag címüket közöljék vele.

Kiegészítő közlemény. Lukács Tivadar törzsőrmesternek a koronás ezüst érdemkeresztel történt ünnepélyes feldisítését feltüntető, lapunk folyó évi 46. számában bemutatott csoportok Fekete Zoltán székesfehérvári fenyképész feyvirájában készült.

KÜLÖNFÉLÉK

Új vallás. Párisból írják: Egészen új vallás templomát avatták föl a napokban Párisban. Az új vallás Belgiumban keletkezett és most már Párisban is temploma van. Az új vallás követői antoinistáknak nevezik magukat. Ennek az elnevezésnek az a magyarázata, hogy egy Antoin nevű belga szünmunkást — a ki esztendővel ezelőtt meghalt — ismernek el vallásalapító prófétájuknak. Ez a munkás is ott élt Belgiumban azon a részén, a melynek jóformán egyetlen kereseti forrás a szénéfűtés. Ő is csak egyszerű munkás volt, a ki azonban egy szép napon hipnotikus erőt fedezett fel magában és csakhamar prédikálni és gyógyítani kezdett, természetesen csak ráolvasással. Noha Belgiumban ropantul erős a katolicizmus, rövid idő alatt mégis több mint harmincezer ember szegődött az új próféta nyomába, a kinek az a legfőbb mondása, hogy az emberiség most már csak a végtelenül erős hit segíthet. Az új vallás átterjedt a franciaia határon és csakhamar Párisban is akkora hitközég keletkezett, hogy templomot tudtak építeni. A templom modern stílusú épület, hasonlít a református templomokra és homlokzatán aranyos betűkkel ragyog a felírás: «Culte Antoiniste.» A franciaia újságok némi maliciával emlegetik, hogy a templom folatvása alkalmával lejátézódtak mindazok a csodolatos jelenségek, a melyek már a középkorban is emlékeztetéssé tettek egy-egy különösen szent pillanatot. Az új templomban is ott volt az a bizonyos jómagával tehetetlen asszony, a ki már hosszú évek óta képtelen egyetlen mozdulásra és a kit a templomba is tolszéken gurítottak el. Mire azonban Antoin a szőszéken elvégezte áhílatos ünnepi megnyitóját, a szerencsétlen beteg, tehetetlen asszony egyszerre meggyógyult és vidáman mozgatta kezét, lábát. Szóval, csoda történt. De ezen az asszonnyon kívül — az avatás krónikája szerint — volt még igen sok más olyan ember is, a ki betegben ment be az új templomba, a honnan egészségesen távozott.

A holdfény állítólagos hatásai. Ismeretes, hogy a «lunatikus» jelzővel nemcsak az alvajárokot szokás illetni, hanem olyan embereket is, a kik különcökösre, vagy szellemi abnormitásra hajlanak. A név, mely a «luna» (hold) szóból származik, mindazonáltal nem azt akarja jelenteni, hogy — mint sokan tévesen hiszik — a hold különös hatást gyakorol az emberekre s azok jellemét megváltoztatja, hanem azt a meglehetősen elterjedt babonát, hogy a holdvilág közvetlen befolyását gyakorol azok testi és szellemi egészségére, a kik gyakran és hosszabbban kiteszik magukat a holdfénynek. Azelőtt például egészen komolyan hittek olyan betegségekben, melyeket a «holdszúrás» okozott, a hogy például ma is hisznek — az igaz, hogy nagyobb joggal — a napszúrás okozta betegségekben. Ma is vannak emberek, a kik azt hiszik, hogy felette veszedelmes holdfénynél aludni, vagyis olyan helyzetben, hogy a hold alvás alatt az alvó emberre sütjön. A tropikus népek némelyike ahhoz a hithez ragaszkodik, hogy a holdfényben való alvás a látóképesség rovására van és zavarokat okoz a szemben.

LEGOLCSÓBB ÉS LEGJOBB BESZERZÉSI FORRÁS.

Varrógép, kerékpár, gramofon és lemezek kedvező részletre havonta új felvételek. Mind: nifele alkatrészek kaphatók. Nagy javítóműhely. — Zománc-ozó és nikkelező intézet. — Árjegyzék ingyen.

● ● KELEMEN ES TÁRSA, SZEGED. ● ●

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratoit vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bolyegyet ne küldjenek.

F. J. Őrmeester: «Az engedély» című közleménye nem közölhető, mert hiányzik belőle éppen a nyomozás érdekességét és tanulságosságát esetleg igazollható az a körülmény, hogy a járőrmeester hol, mikor, miként, esetleg kitől szerette azokat az adatokat, a melyeknek alapján egy, addig nem is gyanúsított egyénről házkutatást rendel el.

Szólók. Csak akkor van igénye, ha szolgáltatást szerzett sérülés miatt lett felülvizsgálva. Lásd 1873. évi II. tcz. 1. és 2. §-át.

1884. G. J. Állományparancsossal lesz közzétéve.

V. A. A kerületi parancsnokság intézkedéseit nem vonhatjuk bírálta alá.

Szűjő. Az össztávolságnak (tehát vasut és kocsit) kell 15 kilométert meghaladnia.

2611. 1. A legyet nyugodtan félre tehetted volna. 2. Tréfiás volt. 3. B., bég, pasa — katonai rendfokozatok. 4. Sejk-ül-izlam főpap. 5. Nem tudnk. 6. Igen.

K. J. Nyugdíjra.

Sorsjegyel nem nyertek: Podohini őrs. F. Gy. Uzdisztentpéter és A. P. — F. Gy. Pénzértékben 161,60, áru értékben 164,50.

Értes. 1. A keresztre nincs igénye. 2. Szolgálati ügy.

M. P. ny. őrm. Ha a végkielégítést visszautasította. 2. Az aradi őrsön meglévő táblázatokból kiolvashatja. 3. Ha ilyen feltételekkel felveszik, akkor igen.

Balatonmenti őrs. 1. Egyenruhát nem viselhet. 2. Engedély nélkül nem nőülhet.

H. P. Kérvényezni kell.

Kis. Irbolya. Sértő kifejezés.

1000. Magnézium porral és benzinnel.

Vitatkozók. «Dama» magyaros kiejtés a «Dama» német szó-nak, azt jelenti, hogy «urhölgy».

210. M. K. Az illetékszabályzat rendelkezései mérvadók.

Dr. 1884. 1. Nem. 2. Azt hisszük, hogy nem lehetséges.

J. F. Egy évig.

1873. Az illetőt igazolásra kell felszólítani.

P. Őrmeester. Ha a postamester nem állítja ki, jelentsek az esetet annak a hatóságának, a melynek a feljelentés különben szolg. a: előjáró szakasparancsnokságnak is.

Tih. uoy. 1 — 2. Igen. 3. Az eszt részleteitl függ.

K. 6 mes. er. Az a két ezreléparancsnokságtól függ, hogy át-engezik, illetőleg átvezik-e?

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Kineveztetik:

1913 december hó 1-ével:

Kneusel-Herdlicska Arnold, a nagyváradi országos csendőrszolgálat tanári minőségben tartósan vezényelt VIII. számú csendőrküretbeli főhadnagy, ezen vezénylés beszíntetése mellett: ugyanazon csendőrküret nagyváradai szakaszának parancsnokává.

Felmentetik:

1913 december hó 1-ével:

Baitz Jenő, VIII. számú csendőrküretbeli hadnagy, a nagyváradi szakasparancsnokság vezetése alól és tanári minőségben tartósan vezényeltetik a nagyváradi országos csendőrszolgálatához.

Adományoztatott.

1913 november hó 22-ével:

a III. osztályu tiszt katonai szolgálatai jel: altorjai Lőrincz Ignác századosnak, a IV. számú csendőrküret állományában.

Átelyeztetett:

1913 december hó 1-ével:

Szalai János, az országos m. kir. csendőrszolgálat tartósan vezényelt m. kir. VIII. számú csendőrküretbeli járőrmeester, járásparancsnoki minőségben a m. kir. VI. számú csendőrkürethez: Sárvárra.

Villamos és gézőre berendezett gyár távolról nem képes oleón finom és jó hangszert szállítani, mint REMENYI MIHÁLY, a Ludovika Akadémia hangszerezési-igye. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, cordona, zrímbalab, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-szongvár, hár. stb. míg Remenyi tegyálk meg az ügy székét át nem olvassa, mely ingyen és bérmentve küldök Budapestről, Király-u. 58. hűlő költségén díjazatlan. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszereiben és oleón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kérésre

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselő-kölcsönök törlesztésére.
Előlegek értékpapirokra.
Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

☞ Telefon 153-44. szám. ☞

Alaptőke 1.000,000 korona.

Kölcsönök lakberletítés ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és kézpénzre való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyveckéire. 1 Oly takarékbetétet, melynek hat hónap felmondási idő telökése mellett helyezése el intézetünkkel, 4% (hat) betéti kamattal fizetünk (A tőkematradó levonásával) 2 Olytak rézbetétet, melynek a betétvő az 1. pontban jelczt. — azaz: az időt ki nem hűl, 5% (öt és fél) betéti kamattal fizetünk. (A tőkematradó levonásával)

Előlegét nyújtunk értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki... tte zetek részvényeire.
Személyi kölcsönöt-et fogadjunk kezesség me. ell vagy tel- zlogos biztosíték ellen ben, ju anyos kamattal, ell mellett.
Igen mértécselt költségek beszedését vállaljuk.
Vesszünk és a adunk értékpapirokat, idegen pénzeket.

Ideiglenes nyugállományba helyezettek:

1913 december hó 1-ével:

Fajt Jakab, VIII. számú esendőrkerületbeli járásör-
mester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rok-
kant, mindennemű népfelkélési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Hajdúböszörmény.

Perényi György, VI. számú esendőrkerületbeli járásör-
mester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant,
népfelkélési f-gyveres szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Siklós.

Marián Miklós, IV. számú esendőrkerületbeli járásör-
mester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant,
mindennemű népfelkélési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Szinna (Zemplén m.).

Okirattal megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur által:

Csikó I. Antal, m. kir. I. számú esendőrkerületbeli
járásörmester, kitünő szolgálatait; továbbá

A m. kir. IV. számú esendőrkerületi parancsnokság
által:

Simon József esendőr ez. őrmester.

Azari Sándor,

Lantos János és

Kota Károly esendőrök, árvízveszély alkalmával szá-
mos ember megmentése körül teljesített önfeláldozó szol-
gálataikért.

A m. kir. V. számú esendőrkerületi parancsnokság
által:

Lezsik István esendőr ez. őrmester, a csacza—tron-
csénmakói helyterdekü vasút építése alkalmával, a vasút-
építést megakadályozni szándékozó környékbeli lakosság
lecsillapítása s így a fegyverhasználat kikerülése körül
tanúsított higgadt, bátor és tapintatos eljárásáért.

Tandli János őrsvezető ez. őrmester, egy tüzeset al-
kalmával a tűzoltás, de különösen a vagyonmentés kö-
rül tanúsított gyors, bátor és eredményes ténykedéséért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. V. számú esendőrkerületi parancsnokság
által:

Zemanik Imre esendőr és Kapri Rezső próbacsendőr,
mert egy tüzeset alkalmával a tűzoltás és vagyonmentés
terén nagy buzgalommal közreműködtek és őrsparancs-
nokukat hathatósan támogatták.

Előléptettek:

1913 november hó 1-ével:

őrmestereké:

a m. kir. II. számú esendőrkerület állományában:

Haszler Ernő, Czindel Szilveszter és Páska Ádám;

a m. kir. III. számú esendőrkerület állományában:

Szabó Gábor I., Galamb József és Bürger Mátyás;

a m. kir. VI. számú esendőrkerület állományában:

Makaró Pál, Bakonyi András, Horváth László L., Nagy
Vendel és Balázsovics József őrsvezető ez. őrmesterek;
őrsvezető ez. őrmestereké:

a m. kir. II. számú esendőrkerület állományában:

Balk Gábor, Kasza János, Medve József, Bolóni Jó-
zsef, Körösi János, Mészáros Mihály I. és Gyurics
István;

a m. kir. III. számú esendőrkerület állományában:

Konyári Márton, Bata Bálint, Főrizs Károly és Hege-
düs János;

a m. kir. VI. számú esendőrkerület állományában:

Bogár Ferencz, Tálos József, Horváth Sándor, Hen-
ger István, Gerencsér Ferencz, Demetrovics István és
Szabó István I.; végül

a m. kir. VIII. számú esendőrkerület állományában:

Dén János, Vesza János, Barez Mihály, Vesza Jó-
zsef, Palles János, Török József, Lukács Gyula, Poszt-
májer György, Dobor Pál és Szabó Sándor esendőr ez.
őrmesterek.

Katonai szolgálati jellel elláttattak:

Az I. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel el-
láttattak:

a m. kir. VI. számú esendőrkerület állományában:

Varga István I. járásörmester, 1913 november 7-én;

a m. kir. VIII. számú esendőrkerület állományában:

Frank Mór törzsörmester, 1913 október 26-án.

A II. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel el-
láttattak:

a m. kir. III. számú esendőrkerület állományában:

Gács László esendőr ez. őrmester, 1913 október 26-án;

a m. kir. VI. számú esendőrkerület állományában:

Szabó György II. esendőr, 1913 október 1-én, Szabó

Ferencz III., 1913 november 8-án, Bodás Lajos esendőr,

1913 november 13-án, Deutsch József esendőr, 1913

november 23-án és Pölöskei József őrsvezető ez. őrmes-
ter, 1913 november 24-én;

a m. kir. VII. számú esendőrkerület állományában:

Mozes Albert őrsvezető ez. őrmester, 1913 október

18-án, Deák János őrsvezető ez. őrmester és Izsák Já-
nos esendőr, 1913 október 28-án és Bondor Sándor

őrsvezető ez. őrmester, 1913 november 10-én; végül

a m. kir. VIII. számú esendőrkerület állományában:

Kiss István esendőr ez. őrmester, 1913 október 1-én,

Boszó Ferencz őrsvezető ez. őrmester, 1913 okt. 19-én

és Riger Lajos esendőr ez. őrmester, 1913 okt. 22-én.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. II. számú esendőrkerület állományában:

Molnár József, Lajtos Dénes, Faragó Sándor, Lantos

Rafael, Polónyi Imre, Mohai Sándor, Mike József, Batyó

Lukács, Ferencz Boldizsár, Gáspár Pál, Vida Fábán,

Mészáros Mihály III., Somogyi Mátyás, Hatházi Ferencz,

Bogye Péter, Klucsik Márton, Kisfügedi János, Molnár

Ferencz II., Kránicz Pál, Gyollai István, Tornai Mihály,

Papp Lajos I., Bölkei János, Nagy István II., Horváth József III., Miklós János, Komlusi Dusan, Bakos Sándor, Illés István, Szalma Mihály és Mátyás János csendőrök

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Mudris János, Berkó Florián, Hanun Frigyes, Németh István II., Adamik József, Szücs László, Vagó Gaspár, Jung István, Varga György, Tábi Ferencz, Benedek Mihály, Káplár János, Szelei Pál és Gaál István csendőrök;

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Bugyi István, Horváth József, Krolner Ferencz, Pados Antal József, Tóth János IV., Varga Ágoston, Horváth János III., Csontos János, Szabó János, Bazsó Gyula, Sánta Bálint, Pócsa József, Dorogi Mihály, Vucskies István, Somogyi József, Szabó Ferencz III., Dömsze József, Páti József és Botós György csendőrök; végül

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában: Májerszki Gyula, Sági László, Vrábel Henrik, Mithu János, Kiss Antal, Ludmány Imre és G. Biró István csendőrök.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Hutvagner János őrsvezető ez. őrmester 3 drb., Szabó Sándor őrmester és Németh József csendőr 2-2 drb.; továbbá

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Pintér András és Szilágyi József csendőr ez. őrmesterek és Vianyezki Mihály csendőr 3-3 drb., Szakál Károly őrsvezető ez. őrmester, Biró Imre, Popovics Antal csendőr ez. őrmesterek és Albeuz Péter csendőr 2-2 drb. 10-10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesítettek.

SZANTÓ JÓZSEF

kerékpár, gramofon SZEGEDEN, a városi gépek áruháza. SZEGEDEN, a városi bérpalotában.

A csendőr-tesztület 16 év óta az egész országban a legjobb német 10.000 elismerés-levele. Jelen kiváló minőségű: Elyen: Nem olcsóságokkal versenyezni, hanem kitűnő árut szállítani: Egyedül képviseljük: Eredeti Patbe tönkélküli beszéd-egész és lemez: :

HELIOLOG, PREMIER, POSTILION, BRITANIA és hegyi kerékpárok, kerékpár szerek és gumikkal, csendőrségi szarogépek, órási vásztek mindenkor. Lemez választékok kézzel fogott kúldak. Képes nagy arányú zék és kottajegyzék díjtalan: :

Eredeti gramofon-lús gép és angyalos lemezek Pontos cimeket kérek, mert több hasonló névén van Szegeden

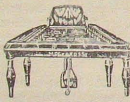

Csendőrségi kalapborítók a 1 kor. 50 fill. Iróasztalra dobozok a 6 kor. Iróasztalra rekesz-fedőlapok 60 és 80 fillér.

Mind Ezeket előírás szerinti méretek szerint és előírásnak megfelelő kék préselt papírral bevonta — műpálya könyvek, melyek hivatalból berendezte kúldaték címre és nagy-

csak kérmelve kúldom vissza is — legjobban és szépen bekötésnek, továbbá mindegyik könyvtör munkát és bármily alakú dobozokat is külön méretek szerint elismert jö és szép kivitelben, olcsó aranyban. Makó Károly könyvtör és dobozgyártó, Brassó. 20 K-an feltűl megrendelések portmentek.

Czimbalom

Szamos kúntetés a jó munkáért. Arjgyeztek ingyen.

Legújabb szabad, azélszerkezettel, részlete is, Csodamű, Bost hangszere (Boszóné) 25 koronás s fejtele — Hozza: Fedak Sári, Király, Réza, Berczi, Bost, Caruso-tól legzehe lemezek 2 K 50 F.

Hegedűk — világítá mesterek hű utabatai.

Fevőlak, tárogató, citerák, harmóniak stb. Hurok, Javítás műterm stb.

Mogyorossy Gyula

kír. szab. hangszergyár, Bpest, VII., Rakoczi-ut 71.

FOGAK

A kinek műfogra, foghúzásra, vagy fogtörésre van szüksége, az forduljon bizalommal lenti című fogmütermehoz, mely 10 éves fennállással jó hírnevet szerzett és a közönség teljes bizalmát sikerült elnyernie. Patent szájpaddis nélküli fogorok és egyes fogak. Csopos fogs k. 22 kor. aranykoronák. Foghúzás fájdalommentesen 2 K. Fogtörés és arany, platin, smet és ezemettel 4 K-től. Fogtisztítás hűfőlért 2 K. A általam készített fogak szonnal megoktatják, ragasztva kitűnően alkalmasak. Szagot nem kapnak. Tíz évi írásbeli jótállás.

A t csendőrségnek külön megkálapított rendkívül olcsó árak! Telefon: József 41-16.

FENYVESI JENŐ

ÁLL. VIZSGÁZOTT FOGTECHNIKUS FOGTECHNIKAI MÜTERME Budapest, VII., Thköly-út 22. I. em.

VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Gyár-utca. 26. sz. (Gyár-utca és Horn Ede-utca sarkán.)

Szíves tudomásul, hogy üzlethelyiségünket, 1913. évi november hó 1-én VI. ker., Gyár-utca 26. szám alá (Gyár-utca és Horn Ede-utca sarkán) helyestük át.

Szíves tudomásul, hogy 1914. évre szóló, közkedveltségnek orvendó előjegyzési naptárainkat rendelőinknek díjtalanul küldjük meg, a rendelések beérkezése sorrendjében.

Könyvnyomda, könyv-, papír- és irószter-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok és felszerelési cikkek legnagyobb raktára.